महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९

हेटौंडा उप महानगरपालिका

मकवानपुर

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९

हेटौंडा उप महानगरपालिका

मकवानपुर

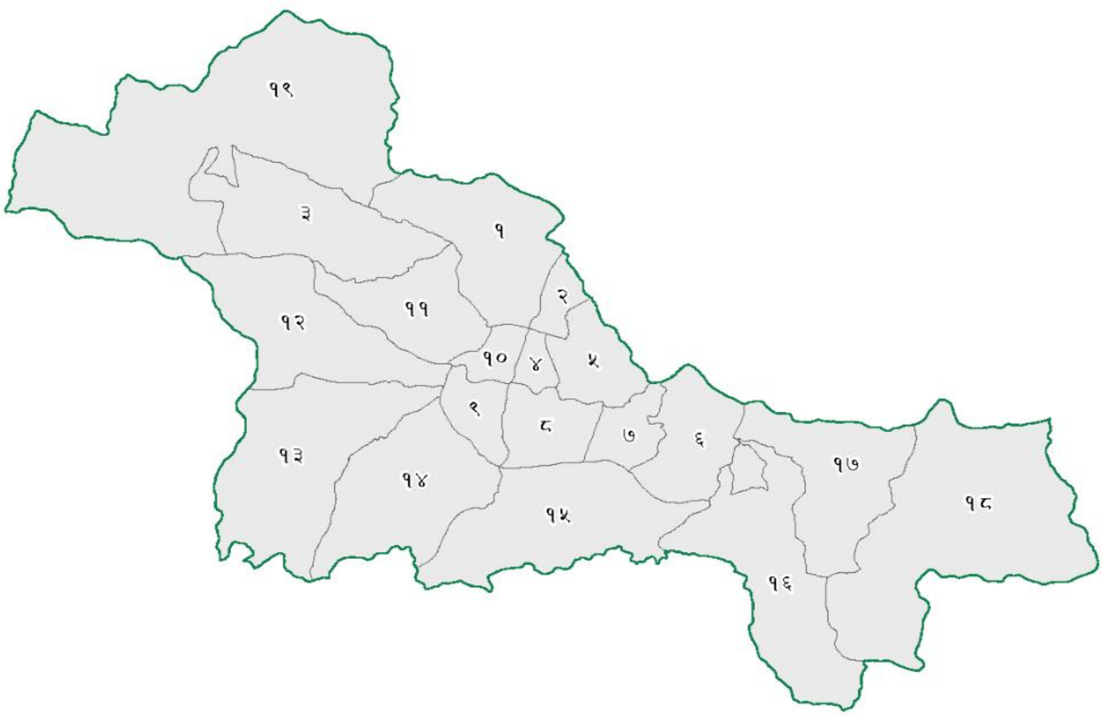

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

महालेखापरीक्षकको

वार्षिक प्रतिवेदन

२०७९

हेटौंडा उप महानगरपालिका

मकवानपुर

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (VISION)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (MISSION)

राष्ट्रलाई स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने

(Provide independent and Quality Audit Service to Nation)

मूल्य मान्यता (Core Values)

निष्ठा	*(Integrity)*
स्वतन्त्रता	*(Independence)*
व्यावसायिकता	*(Professionalism)*
पारदर्शिता	*(Transparency)*
जवाफदेहिता	*(Accountability)*

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्थाबमोजिम स्थानीय तहको २०७८/७९ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको उद्देश्यमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता र सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु साथै स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउनु रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपश्चात जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरू मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन पठाइएको छ ।

यस वर्षको लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु मूलतः आवश्यक कानुनहरु तर्जुमा नगरेको, तर्जुमा भएका कानुनहरु राजपत्रमा प्रकाशन नगरेको, आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आय न्यून रहेको, बक्यौता असुलीमा प्रभावकारिता नआएको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, खरिद कानुन विपरीत सोझै खरिद गरेको, प्रशासनिक खर्च बढ्दै गएको बाँकी अनुदान बर्षान्तमा फिर्ता नगरेको, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्च गरेको लगायतका छन् । त्यसैगरी विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, टुक्रे आयोजनाको छनौट गरी खर्च गरेको, विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन

तयारीमा परामर्शदातामाथि निर्भर रहेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरू समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनसहभागिता नजुटेको जस्ता समस्या रहेका छन् ।

स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ दरबन्दी अनुसार पदपूर्ति नभएको, दरबन्दी वेगरका कर्मचारी नियुक्ति गरेको, उपभोक्ता समितिको कार्यमा सेवा प्रवाह सहज र व्यवस्थित नभएको, सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणालीमा जिन्सी एंव सम्पत्ति अभिलेख नराखेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम तथा सेवा प्रवाहको अभिलेख नराखेको, बैङ्क हिसाब नभिडेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहेको पाइएको छ। स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फर्स्यौट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन ।लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका व्यहोराहरू आवश्यक कारवाही गरी वित्तीय अनुशासन कायम गर्नुपर्दछ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बाबजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको र लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीले स्थानीय तहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको छ। लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुर्‍याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादनको उच्च मूल्याङ्कन पार्दै विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु।

(टंकमणि शर्मा दंगाल)

२०७९ चैत्र **महालेखापरीक्षक**

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
अनामनगर, काठमाडौं, नेपाल
Anamnagar, Kathmandu, Nepal

प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय ....

पत्र संख्याः २०७८।७९
च.नं.१५५ मितिः २०७९।१२।२९

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री नगरप्रमुखज्यू,
हेटौडा उप महानगरपालिका, नगरकार्यपालिकाको कार्यालय, मकवानपुर ।

कैफियत सहितको राय

हामीले हेटौडा उप महानगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको २०७९ आषाढ ३२ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानुनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. उप महानगरपालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा पूर्ण रूपमा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन ।

२. लेखापरीक्षणबाट रू ३ करोड ६० लाख ३९ हजार बेरूजू देखिएको छ। सो सम्बन्धमा प्रतिक्रिया उपलब्ध नभई बाँकी बेरुजू असुल गर्नुपर्ने रू १ करोड ५३ लाख ५५ हजार र प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रू २ करोड ६ लाख ८४ हजार रहेको छ ।पालिकाको गतवर्ष सम्म रू ३७ करोड ५२ लाख ४१ हजार बेरूजू बाँकी रहेकोमा यस वर्षको बेरूजु रू ३ करोड ६० लाख ३९ हजार समेत हालसम्मको अद्यावधिक बेरूजू रू ४० करोड ५९ लाख ३ हजार रहेको छ । गाउँपालिकाको **बेरूजू वर्गीकरण र अद्यावधिक बेरूजू स्थितिको व्यहोरा यसैसाथ संलग्न छ ।**

३. उप महानगरपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्रासिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार स्थायी पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको, लगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औंल्याइएको छ।कार्यालयबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रूपमा रहेको छ ।

४. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेश्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं ।लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यबिधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ।नगरकार्यपालिका, नगरप्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत उप महानगरपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ती समेतका कारण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो।लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(श्याम प्रसाद भण्डारी)
नायब महालेखापरीक्षक

१. चालु वर्षको बेरुजु २०७८।७९

१.१. बेरुजु बर्गिकरण (बिनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)

(रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्र्यौट			बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती			अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	
३५	२८	३६०३९	०	०	०	३५	२८	३६०३९	१५३५५	०	२०६८४	०	०	२०६८४	०

१.२ प्रतिक्रियाबाट फस्यौंट गरिएका दफाहरुको स्विकृत विवरण

(रु. हजारमा)

क.सं	प्रारम्भिक प्रतिवेदनको दफा नं.	छोटकरी व्यहोरा	रकम रु.
१		**प्रतिकृया पेश नभएको**	

२. अद्यावधिक बेरुजू स्थिति २०७८।७९

(रु. हजारमा)

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको फस्यौंट	बाँकी बेरुजू	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
मकवानपुर	३७५२४१	०	५३७७	३६९८६४	०	३६०३९	४०५९०३

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०७८/७९

कार्यालय र स्थान : हेटौडा उप महानगरपालिका, मकवानपुर

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	शिवराज चौलागाई	२०७७-१२-१	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	जेकप श्रेष्ठ	२०७७-४-१	हाल सम्म कार्यरत
		बेरुजु रकम	३६,०३८,६७२.८

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		१,१७,८८,२९,३४६.०६	
आम्दानी		**खर्च**	
संघीय सरकारबाट अनुदान	१,०२,१२,६६,३९६.११	**चालु खर्च**	१,१२,१५,५०,३३५.२५
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	१०,२२,७४,५९५.३६	**पूँजीगत खर्च**	१,०८,३७,०६,३८७.०७
राजश्व बाँडफाँट	८९,०५,९१,३०५.५२	**वित्तीय/अन्य व्यवस्था**	११,४६,४०,३८८.८३
आन्तरिक आय	२२,४४,७४,९७४.९५		
अन्य आय	९,९५,९९,७३४.१२		
कुल आय	२,३३,८२,०७,००६.०६	**कुल खर्च**	२,३१,९८,९७,१११.१५
बाँकी मौज्दात		१,१९,७१,३९,२४०.९७	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१			**लेखापरीक्षणको सिमाः** उल्लेखित कारोबारको समष्टिगत लेखापरीक्षण योजना, ईकाइगत लेखापरीक्षण योजना, प्रेषित आर्थिक विवरण, जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन, प्रगति प्रतिवेदन, लिखित प्रतिनिधित्वपत्र, आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन र अन्य विवरण समेतलाई आधार मानी लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षण टोलीमा रहेको सीमित साधन र श्रोत, सूचनाको पहुँचमा हुने सीमितता, कम समयमा धेरै कार्य क्षेत्रको लेखापरीक्षण गर्नु पर्ने विद्यमान अवस्था, प्राविधिक ज्ञानको सीमितता, कारोबारको जटिलता जस्ता कारण सम्पूर्ण आर्थिक कारोबारको कानूनी वैधता परीक्षणमा कठिनाई जस्ता सीमाहरू लेखापरीक्षणमा रहेका छन् । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा ४ र लेखापरीक्षणका अन्तराष्ट्रिय मानदण्ड तथा मार्ग दर्शनमा समेत नमूना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा कार्यालयले निक्यौल गरेको उच्च स्तरीय जोखिममा आधारित रही कार्यालयबाट स्वीकृत NAMS सफ्टवेयर प्रयोग गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी देखिएका व्यहोरा उपर कार्यालय प्रमुख, लेखा प्रमुख र जिम्मेवार पदाधिकारी समेतको उपस्थितिमा मिति २०७९।१० ।२९ मा छलफल सम्पन्न भएको छ । छलफल पश्चात लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरुलाई यस प्रतिवेदनमा बुंदागत रुपमा प्रस्तुत गरिएको छ । सारभूत रूपमा उल्लेखनीय नदेखिएका व्यहोराहरूलाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन। लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोरा निम्नानुसार छः	
२			**परीचयः** स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धती सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यास संस्थागत गर्न र स्थानीय सरकारको सञ्चालन गर्ने उद्देश्यले नेपालको संविधान २०७२ अनुसार यस उप महानगरपालीकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले सञ्चालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चितता गर्दै गुणस्तरिय सेवा प्रदान गर्दै जनतालाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने सामाजिक,आर्थिक एवं भौतिक क्रियाकलाप सञ्चालन गर्नु स्थानीय तहको मुख्य उद्देश्य रहेको छ ।बागमति प्रदेशमा अवस्थित क्षेत्रफल २६१.५८वर्ग किलोमिटर, १५२८७८ जनसंख्या रहेको यो उप महानगरपालिका अन्तर्गत १९ वडा वाट ९८ सभा सदस्य रहेका छन् ।	
३			**संचितकोषः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६९ र ७२ वमोजिम उप महानगरपालिकाले प्राप्त गरेको आय अनुदान तथा सहायता र स्थानीय सरकार सञ्चालनमा भएका आय-व्यय हिसावको आर्थिक वर्ष २०७८।७९ को कोषको संक्षिप्त अवस्था निम्न वमोजिम रहेको छ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

प्राप्तीभुक्तानी हिसाव

आ.व. : २०७८/७९ अवधी : २०७८/०४/०१ - २०७९/०३/३२

	यस वर्ष रु.			गतवर्ष रु.	
विवरण	बजेट	आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी	जम्मा	आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी	जम्मा
प्राप्ती (क+ख)	२२७७२५९५१८	२३३८२०७००६.०६	२३३८२०७००६.०६	१९८९५४४१२८.२९	१९८९५४४१२८.२९
क. प्राप्ति (संचितकोषमा आम्दानी बाँधिने)	२१००९१६९१०	२२३८६०७२७१.९४	२२३८६०७२७१.९४	१८६४४५१९०७.६५	१८६४४५१९०७.६५
११००० कर	६३०४३१९१०	८९०५९१३०५.५२	८९०५९१३०५.५२	६९९५३७४३०.५५	६९९५३७४३०.५५
१३००० अनुदान	१२०६१६००००	११२४०४०९९१.४७	११२४०४०९९१.४७	१०११९६५६६९.१३	१०११९६५६६९.१३
संघीय सरकार	१०८५२७५०००	१०२१२६६३९६.११	१०२१२६६३९६.११	९५२६४११५४.४	९५२६४११५४.४
प्रदेश सरकार	११९८८५०००	१०२२७४५९५.३६	१०२२७४५९५.३६	५८५३९५१४.७३	५८५३९५१४.७३
अन्तरिक श्रोत	१००००००	५०००००	५०००००	७८५०००	७८५०००
१४००० अन्य राजस्व	१७४३०००००	१३७८२४२४१.९५	१३७८२४२४१.९५	१५२८०६७०१.६८	१५२८०६७०१.६८
१५००० विविध प्राप्ति	२५,०००.००	१४८२३९५	१४८२३९५	१४२१०६.२९	१४२१०६.२९
३३००० दायित्व	९००००००	८४६६८३३८	८४६६८३३८	०	०
ख. अन्य प्राप्ति	१७६३४२६०८	९९५९९७३४.१२	९९५९९७३४.१२	१२५०९२२२०.६४	१२५०९२२२०.६४
वितरण गर्न बाकी राजस्व	०	०	०	०	०
कोषहरु	१७६३४२६०८	८१३२८०००.९३	८१३२८०००.९३	१११४६८९८२.२	१११४६८९८२.२
धरौटी	०	१८२७१७३३.१९	१८२७१७३३.१९	१३६२३२३८.४४	१३६२३२३८.४४

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

संघीय प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम	०	०	०	०	०
भुक्तानी (ग+घ)	३०९५७०६६०८	२३१९८९७१११.१५	२३१९८९७१११.१५	१८८२५०४३३१.७२	१८८२५०४३३१.७२
ग. भुक्तानी (सञ्चित कोषबाट)	२९१९३६४०००	२२०५२५६७२२.३२	२२०५२५६७२२.३२	१८३७४४४१४०.७३	१८३७४४४१४०.७३
२१००० पारिश्रमिक / सुविधा	६६८३२९३००	६४६६७७४९८.१२	६४६६७७४९८.१२	५९३९८८६५६.८४	५९३९८८६५६.८४
२२००० मालसामान तथा सेवाको उपयोग	३५४९२३४२४	२४४३२५५०८.७७	२४४३२५५०८.७७	१८०८६३२३९.१५	१८०८६३२३९.१५
२४००० ब्याज सेवा शुल्क तथा बैंक कमिशन	५०५००००	४९९९२३४.९१	४९९९२३४.९१	१५४८२२४.४८	१५४८२२४.४८
२५००० सहायता (Subsidy)	१८७०१७३५०	१५२७९७८४९.५४	१५२७९७८४९.५४	१५५६९४०११.८७	१५५६९४०११.८७
२६००० अनुदान	३००४७५१०	३००४७५१०	३००४७५१०	३५२२५६००	३५२२५६००
२७००० सामाजिक सुरक्षा	५२६५२०५५	३४४१८५१२.२५	३४४१८५१२.२५	१४७१३९१८.२८	१४७१३९१८.२८
२८००० अन्य खर्च	३७६२५००	२२८५१२९.४४	२२८५१२९.४४	११७५६१७५.१६	११७५६१७५.१६
३१००० गैर वित्तीय सम्पत्ती / पूँजीगत खर्च	१६११५८१८६१	१०८३७०६३८७.०७	१०८३७०६३८७.०७	८३७९७१४४६.६	८३७९७१४४६.६
३३००० दायित्व	६००००००	५९९९०९२.२२	५९९९०९२.२२	५६८२८६८.३५	५६८२८६८.३५
घ. अन्य भूक्तानी	१७६३४२६०८	११४६४०३८८.८३	११४६४०३८८.८३	१८८२५०४३३१.७२	१८८२५०४३३१.७२
कोषहरु	१७६३४२६०८	१०८५०४९३८.७४	१०८५०४९३८.७४	४२१८५७४६.८५	४२१८५७४६.८५
धरौटी	०	६१३५५४०.०९	६१३५५४०.०९	२८७४४४४.१४	२८७४४४४.१४
संघीय प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम	०	०	०	०	०
कट्टी रकम भुक्तानी/दाखिला गर्न बाकी		-९०	-९०		
ङ. यो वर्षको बचत (न्युन)	-८१८४४७०९०	१८३०९८९४.९१	१८३०९८९४.९१	१०७०३९७९६.५७	१०७०३९७९६.५७
च. गतवर्षको जिम्मेवारी रकम (अ.ल्या)		१२१०५७९०१५.०५	१२१०५७९०१५.०५	१०७१७५४५४९.४९	१०७१७५४५४९.४९

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>वर्षान्तको बाकी रकम (ङ + च)</td><td>-८१८४४७०९०</td><td>१२२८८८८९०९.९६</td><td>१२२८८८८९०९.९६</td><td>११७८७९४३४६.०६</td><td>११७८७९४३४६.०६</td></tr>
<tr><td>बैंक तथा नगद बाकी</td><td></td><td>१२२३८८८४०९.९६</td><td>१२२३८८८४०९.९६</td><td>११७८७९४३४६.०६</td><td>११७८७९४३४६.०६</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>४</td><td></td><td></td><td>
एकिकृत आय व्ययः उप महानगरपालिकाको आर्थिक वर्ष ०७८।७९ को समग्र आर्थिक कारोवार समेटीने गरी तयार गरेको एकिकृत वित्तीय विवरणको संक्षिप्त अवस्था निम्न वमोजिम रहेको छ ।
<table>
<tr><th rowspan="2">सि.न.</th><th colspan="3">आय तर्फ</th><th rowspan="2">सि.न.</th><th colspan="3">व्यय तर्फ</th></tr>
<tr><th>बिबरण</th><th>रकम</th><th>रकम</th><th>बिबरण</th><th>रकम</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>1</td><td>गत बर्षकोमौज्जात अ.ल्या. रकम</td><td></td><td>1,205,614,105.05</td><td>1</td><td>चालुखर्च</td><td></td><td>1,115,551,243.03</td></tr>
<tr><td></td><td>नगद (सानोनगदी कोष)</td><td>35,000.00</td><td></td><td></td><td>आन्तरिक श्रोत</td><td>349,451,614.00</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td><u>बैंक मौज्दात</u></td><td></td><td rowspan="5"></td><td></td><td>नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान</td><td>44,224,170.76</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>संचित कोषखाता</td><td>1,052,821,641.87</td><td></td><td>नेपाल सरकार सशर्त अनुदान</td><td>643,539,051.11</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>विविध कोषखाता ग ५ समुह</td><td>35,234,448.06</td><td></td><td>प्रदेश सरकार समानीकरण अनुदान</td><td>7,657,000.00</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>धरौटीखाता</td><td>28,494,696.97</td><td></td><td>प्रदेश सरकार सशर्त अनुदान</td><td>2,794,202.00</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>प्रकोप व्यबस्थापन कोष खाता ग ७ समुह</td><td>23,211,439.16</td><td></td><td>फलफुल तथा मुल्य शृंखला कार्यक्रम</td><td>32,000.00</td><td></td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

	विविध खर्च खाता /कोष-बैंक (ग २-७)	39,032,120.00			राजस्व बाँडफाड प्रदेस सरकार तर्फ	42,566,464.50	
	शुन्य पश्चात संचित कोषमारकम फिर्ता	26,784,758.99			राजस्व बाँडफाड संघीय सरकार तर्फ	25,286,740.66	
2	**राजस्व**		1,114,566,280.47	२	**पुजीगतखर्च**		1,083,706,387.07
	आन्तरिकराजस्व	339,713,182.43			आन्तरिक श्रोत	442,772,937.21	
	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	556,358,887.33			नेपाल सरकार समानीकरण अनुदान	213,246,006.17	
	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	218,494,210.71			नेपाल सरकार सशर्तअनुदान	32,827,345.00	
3	**संघियसरकार अनुदान**		1,066,950,000.00		प्रदेश सरकार समपुरक अनुदान	17,567,242.36	
	बितियसमानीकरण	344,900,000.00			प्रदेश सरकार समानीकरण अनुदान	21,708,489.00	
	सशर्तअनुदान चालु	688,150,000.00			प्रदेश सरकार सशर्त अनुदान	52,046,151.00	
	शसर्तअनुदान पुजिगत	33,900,000.00			नगर विकास कोष	67,276,005.50	
4	**प्रदेशसरकार अनुदान**		119,885,000.00		राजस्व बाँडफाड प्रदेस सरकार तर्फ	139,981,450.50	
	बितियसमानीकरण	29,867,000.00			राजस्व बाँडफाड संघीय सरकार तर्फ	96,280,760.33	
	सशर्तअनुदान	60,018,000.00		३	**बितियब्यबस्था भुक्तानि**		5,999,092.22
	समपुरकअनुदान	30,000,000.00			ऋण साँवा भुक्तानी-आन्तरिक श्रोत तर्फ	5,999,092.22	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

५	**अन्यअनुदान आय**		500,000.00	४	**अन्तरसरकारी अख्तियारी- संघीय सरकार**		468,055,371.00
	फलफुल तथामुल्य शृंखला कार्यक्रम	500,000.00			गरिबसंग विश्वेश्वर कार्यक्रम[३३६००१०२३]	454,000.00	
६	**अन्तरसरकारी अख्तियारी- संघिय सरकार**		468,055,371.00		सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण[३१४०१०१२३]	467,601,371.00	
	गरिबसंग विश्वेश्वर कार्यक्रम[३३६००१०२३]	454,000.00		५	**अन्तरसरकारी अख्तियारी- प्रदेश सरकार**		54,116,427.50
	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण[३१४०१०१२३]	467,601,371.00			पर्यटनप्रवर्धन तथा पुर्वाधार विकास कार्यक्रम	10,280,138.00	
७	**अन्तरसरकारी अख्तियारी- प्रदेश सरकार**		54,116,427.50		भौतिकपुर्वाधार मन्त्रालय	24,816,403.00	
	पर्यटनप्रवर्धन तथा पुर्वाधार विकास कार्यक्रम	10,280,138.00		5	भुमिव्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	974,069.00	
	भौतिकपुर्वाधार मन्त्रालय	24,816,403.00			प्रदेशपुर्वाधार स्वाथ्य प्रवर्धन तथा कोभिड पुनर्स्थापन कार्यक्रम	18,045,817.50	
	भुमिव्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	974,069.00		6	**विविध खर्चखाता /कोष- बैंक (ग २-७)**		42,661,651.00

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

	प्रदेशपुर्वाधार स्वाथ्य प्रवर्धन तथा कोभिड पुन्रस्थापन कार्यक्रम	18,045,817.50			हेटौडा खानेपानी वोर्ड	150,000.00	
८	**विविध खर्चखाता /कोष- बैंक (ग २-७)**		7,592,158.00		जिल्ला समन्वय समिति, मकवानपुर	3,429,531.00	
	अन्यसंस्थावाट प्राष्त अनुदान	7592158			हेटौडा सिमेन्ट	50,000.00	
					विविध ग २ ७ आन्तरीक	39,032,120.00	
				7	**स्थानीय तहबिबिध कोष खाता-ग-५**		48652753.25
					बिबिध कोष खाता खर्च	48,652,753.25	
९	**स्थानीय तहबिबिध कोष खाता-ग-५**		56,235,342.93	८	**स्थानीय तहआकस्मिक कोष खाता-ग-७**		17,190,534.49
	बिबिध कोष खातामा निकासा आय	56,235,342.93			प्रकोप ब्यबस्थापन कोष खातामा खर्च	17,190,534.49	
१०	**स्थानीय तहआकस्मिक कोष खाता-ग-७**		17,500,000.00	९	**धरौटीफिर्ता**		6,135,540.09
	खर्च खातावाट निकासा आय	17,500,000.00			बिभिन्न व्यक्ति/फर्म/संस्थाको धरौटी फिर्ता	6,135,540.09	
				१०	**एकल कोष खातामा खर्च नभई बाँकी भएको सशर्तअनुदान**		63,294,008.53

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

					संघीयसरकार बेरुजु खातामा दाखिला	45,683,603.89	
					प्रदेशसरकार बेरुजु खातामा दाखिला	17,610,404.64	
११	**धरौटी आय**		18,271,733.19	११	**संघीयसरकार बेरुजु खाता**		2,495,872.01
	बिभिन्न व्यक्ति/फर्म/संस्थाबाट	18,271,733.19			विभिन्न व्यक्ति संघ, संस्था तथा फर्मबाट बेरुजु रकम अशुली	-	
१२	**संघीयसरकार बेरुजु खाता**		2,495,872.01	१२	**अन्तिममौज्जात (बचत रकम)**		1,223,923,409.96
	विभिन्न व्यक्ति संघ, संस्था तथा फर्मबाट बेरुजु रकम अशुली आय	2,495,872.01			नगद मौज्जात (सानो नगदी कोष)	35,000.00	
					संचित कोषखाता	1,112,956,950.48	
					विविध कोषखाता ग ५ समुह	42,817,037.74	
					धरौटीखाता	40,630,890.07	
					प्रकोप व्यबस्थापन कोष खाता ग ७ समुह	23,520,904.67	
					बिबिध खर्च खाता/कोष- बैंक (ग २-७)	3,962,627.00	
	जम्मा आय रकम रु.		**4,131,782,290.15**		जम्मा व्यय रकम रु.		**4,131,782,290.15**

५			**वित्तिय विवरणः**	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			१ विवरणः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा गाउँपालीका तथा नगरपालिकाले प्रत्येक वर्षको साउन १ गते देखि आगामी वर्षको आषाढ मसान्त सम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्ययको हिसाव राख्नु पर्दछ । सोही ऐनको दफा ६९ मा तोकिए अनुसार उप महानगरपालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्य प्रणालीको व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ । यस उप महानगरपालिकाले सवै बैंक मौज्दात रकम आर्थिक वर्षको अन्तको दिनको लिने गरेको छैन र आर्थिक कार्य प्रणाली व्यवस्थापन गर्न उप महानगरपालिकाले आर्थिक नियमावली बनाई नसकेकोले संघीय कानुनलाई नै आर्थिक कार्य प्रणालीको व्यवस्थापनको आधार लिएको छ । **२ स्वीकृत ढाँचाः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२(२) मा नेपाल सरकारले निर्धाण गरे वमोजिमको आय र व्ययको वर्गिकरण तथा खर्च शिर्षक सम्वन्धि व्यवस्था अवलम्वन गर्नु पर्ने तथा नियम ७६ (२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए वमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नु पर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस उप महानगरपालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भएको ढाँचामा प्रतिवेदन तथा लेखाकंन गरेको छ । तर अनुसूची तथा खुलासा (Disclosure) हरू पूर्ण रूपमा लेखाकिंत र प्रस्तुतीकरण भएको छैन । यसमा सुधार हुनु पर्दछ । यस सम्वन्धमा देखिएका व्यहोरा दफागत रूपमा यस प्रतिवेदनमा प्रस्तुत गरिएको छ ।	
६			**वित्तिय विवरणको विलेषणः** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा गाउँपालीका तथा नगरपालीकाले प्रत्येक वर्षको साउन एक गते देखि आगामी वर्षको असार मसान्त सम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्यायको हिसाव राख्नु पर्दछ । सोही ऐनको दफा ६९ मा तोकिए अनुसार गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्य प्रणालीको व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ । यस सम्वन्धमा देखिएका व्यहोरा देहाय वमोजम छन्। • लेखापरीणका क्रममा पुराना विभन्न कोषहरू समेत सवै कारोबार सुत्रमा समावेश गरी अद्यावधिक नरहेको कारण स्थानिय तहले पेश गरेको आय व्याय विवरण यथार्थ मान सक्ने अवस्था छैन। • स्थानिय कोषको सञ्चालन, व्यवस्थापन र प्रतिवेदन प्रणालीमा एकरूपता र शुद्धता कायम गर्न महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले उपलव्ध गराएको स्थानिय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) को प्रयोग गरेको भएता पनि सवै कारोबार सुत्रमा समावेश नभएकोले आम्दानी तथा खर्च भिड्दैन ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			• वीत्तिय विवरण तर्फ वर्षान्तको बाँकी रकममा ऋणात्मक रू ८१८४४७०९० देखाएको छ गत वर्ष यस्तो रकम रू १०७०३९७९६.५७ रहेको अवस्था भएकोले गत विगत वर्ष देखिनै सुत्रमा हिसाव नमिलेको देखिएको छ ।पालिकाले सिस्टम मिलाई समायोजन हिसाव पेश गर्नु पर्न देखिन्छ । • सुत्रको अनुसुचि २४ मा वैंक तथा नगद बाँकिको विवरण तर्फ खाता अनुसार रू १२२३८८८४०९।९६ देखाएकोमा वैक अनुसार रू १२८०७७९४१४।७१ देखाएको छ । खाता भन्दा रू ५६८९१००४।७५ बैक बढी देखाएकोले तसर्थ संचित कोषको अवस्था यथार्थ देखीएन ।गत विगत वर्ष देखिनै हिसाब मिलान नगरेकोले मौज्दात भिडान नभएकोले आय व्यय यथार्थ देखिदैन । • गत वर्ष मलेपको प्रतिवेदन अनुसार यस वर्षको अल्या रकममा रू ११७८८२९३४६।०६ जिम्मेवारी सार्नु पर्नेमा रू १२१०५७९०१५।०५ सारेको जसले गर्दा वास्तविक भन्दा रू ३१७४९६६८।९९ बढी जिम्मेवारी सारेको सम्वन्धमा हिसाव पेश हनु पर्दछ । • लेखापरीक्षणका क्रममा बैंक नगदीकिताब तथा पेश्की खाता अद्यावधिक नरहेको कारण स्थानीय तहले पेश गरेको आय—व्यय विवरण यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था छैन । • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२(२) मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नु पर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस उप महानगरपालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको NEPSAS based ढाँचाको पुर्ण प्रयोग गरी प्रतिवेदन तथा लेखाङ्कन गरेको पाईएन । • लेखापरीणका क्रममा वित्तिय प्रतिवेदन र लेखांकनमा फरक रहेको कारण स्थानिय तहले पेश गरेको आय व्यय विवरण यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था छैन । त्यसैले तोके बमोजिम वित्तिय विवरणहरू तथा खाताहरू अद्यावधिक गरी आय र व्यायको वास्तविक स्थिति देखिने गरी लेखांकन गर्नु पर्दछ ।	
७			**बजेट पेश, पारित र अख्तियारीः** स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजस्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्त भित्र सभा बाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिन भित्र स्थानीयतहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस उपमहानगरपालिकामा उपमेयर श्री मिना कुमारी लामा ले मिति २०७८।०३।१० मा नीति तथा कार्यक्रम र वजेट पेश	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			भई रू दुइ अर्ब साठ्ठी करोड पन्ध्र लाख बाउन्न हजार नौ सय दश मात्र को बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा मिति २०७८।०३।२५ मा पारित भएको छ । यसै गरी स्थानीयतहका प्रमुखले मिति २०७८।०४।०१ कमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ ।	
८			**सःशर्त अनुदानः** संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको प.सं.०७८।७९ च.नं. १०६४ मिति २०७९।३।३ को सःशर्त अनुदान रकम फिर्ता सम्बन्धी विषयको पत्र अनुसार विभिन्न तीन किस्तामा स्थानीयतहमा हस्तान्तरण भएको र सःशर्त अनुदानको रकम आषाढ मसान्त सम्म खर्च हुन नसकेमा संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नु पर्ने व्यवस्था भएको छ। यस उपमहानगरपालिकालाई संघीय सरकारबाट रू 72 करोड 20 लाख 50 हजार र प्रदेश सरकारबाट रू 6 करोड 18 हजार गरी जम्मा रू 78 करोड 20 लाख 68 हजार प्राप्त भएकोमा संघीय सरकारको रू 67 करोड 63 लाख 66 हजार ३ सय ९६ रुपैया ११ पैसा खर्च भई बाँकी रू 45 करोड 68 लाख 3 हजार ६ सय ३ रुपैया ८९ पैसा रहेकोमा मिति २०७९|०४|०४ मा संघीय संचित कोषमा फिर्ता भएको र प्रदेश सरकारको रू 5 करोड ४८ लाख ४० हजार ३ सय ५३ रुपैंया खर्च भई बाँकी रू ५१ लाख ७७ हजार ६ सय ४७ रुपैंया रहेकोमा मिति २०७९|०३|३१ मा प्रदेश संचित कोषमा फिर्ता भएको छ।	
९			**क्षेत्रगत वजेटः** उप महानगरपालिकाको क्षेत्रगत रूपमा कुल बजेट २ अर्ब ९१ करोड ९३ लाख ६४ हजार र खर्च २ अर्ब २० करोड ५२ लाख ५७ हजारको आधारमा समग्र रूपमा ७५.५४ प्रतिशत खर्च भएकोमा क्षेत्रगत बजेट खर्च प्रगति निम्नानुसार रहेको छ ।	

क स	क्षेत्रगत बजेट	बजेट	खर्च रकम	खर्च प्रतिशत
1.	आर्थिक विकास	१३,८० ,१६ ,३८०.००	९,२७ ,५३ ,४२७.७७	६७.२
2.	सामाजिम विकास	१,१२ ,३१ ,९२ ,५१४.००	९२,४४ ,८० ,२९१.७३	८२.३१
3.	पूर्वाधार विकास	१,२६ ,२० ,८९ ,४३९.००	८४,६४ ,३१ ,५४७.२०	६७.०६
4.	सुशासन विकास	७,५२ ,६८ ,८१६.००	५,३२ ,७५ ,३०८.५०	७०.७८

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td><table>
<tr><td>5.</td><td>कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक</td><td>३२,०७ ,९६ ,८५१.००</td><td>२८,८३ ,१६ ,१४७.१२</td><td>८९.८७</td></tr>
<tr><td colspan="2">जम्मा रू</td><td>२९१९३६४०००।००</td><td>२२०५२५६७२२।३२</td><td>७५.५४</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>१०</td><td></td><td></td><td>आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्नेमा लागु गरेको पाईएन ।कार्यालयवाट सम्पादन गरिने कार्य, प्रदान गरिने सेवा तथा स्वीकृत कार्यक्रम बमोजिको क्रियाकलाप मितव्यायिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र जोखिमरहित ढङ्गबाट सम्पादन गर्न, वित्तीय प्रतिवेदन प्रणालीलाई विश्वासनीय बनाउन तथा प्रचलित कानून बमोजिम कार्यसम्पादन गर्न कामको प्रकृती अनुसारको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी यो नियमावली प्रारम्भ भएको मितिले एक वर्षभित्र लागू गर्नुपर्ने व्यावस्था छ । यस सम्वन्धमा देखिएका अन्य व्यहोराहरु तपशिल वमोजिम रहेका छन ।
• स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्ने सो गरेको पाईएन ।
• उप महानगरपालिकाले एक आर्थिक वर्षको अन्त्य भित्र भएको आफ्नो आर्थिक कारोवारको अनुसुची ११ वमोजिम ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन ।
• उप महानगरपालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको पाईएन । साथै उप महानगरपालिकाबाट यस वर्ष सञ्चालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्यिवयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार गरेको पाईएन।
• कार्यालयको श्रेस्ता र वैक विचको हिसाव फरक परे वा नपरेको सम्वन्धमा वैक हिसाव मिलान विवरण तयार नगरेको कारण हिसाव मिलान भए नभएको सम्वन्धमा यकिन गर्न सकिएन ।
• अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिमको मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नु पर्नेमा उप महानगरपालिकाले सो बमोजिम मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाईएन ।
• उप महानगरपालिकाले उद्देश्य प्राप्तीमा आइपर्ने सम्भावित जोखिमहरू पहिचान गरि निराकरणको प्रयास गरेको अभिलेख राखेको देखिएन।</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			• सार्वजनिक खरिद नियमावलि २०६४ को नियम ७ र ८ मा खरिदको गुरूयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार गरेको पाईएन। • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १३ वमोजिम आर्थिक वर्ष शुरू हुनुभन्दा पन्ध्र दिन अगावै उप महानगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको निर्माण सामाग्री मूल्य, ज्याला, भाडा तथा अन्य महशुलको स्थानीय न्युनतम दररेट तोक्नु पर्नेमा तोकेको पाईएन • ठेक्काहरूको विस्तृत विवरण देखिने गरि ठेक्का खाता र कन्टिन्जेन्सी खाता राखेको पाईएन। साथै ठेक्का फाइल समेत अद्याबधिक देखिएन । • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७४(२) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली वनाई लागु गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा वनाएको पाईएन । • सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरू उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा गरेको पाईएन । • संस्था दर्ता ऐन, २०३४ दफा ३ पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण कार्य गर्न सम्झौता गठन गरेका उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता गरेको पाइएन। • वातावरणको संरक्षणको एकिकृत दीर्घकालिन योजना तयार गरेको देखिएन । • उप महानगरपालिकाको विकास निर्माण व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाहाका लागि आवश्यक प्राविधिक तथा प्रशासनिक कर्मचारीको अभाव रहेको पाईयो । • सुशासन व्यवस्थापन तथा सञ्चालन नियमावली २०६५ अनुसार नागरिक वडापत्रमा उल्लेखित सेवाहरूको कार्यान्वयन स्थिती अनुगमन गर्न अनुगमन संयन्त्र तय गरेको पाईएन । • निजामती सेवा ऐन २०४९ वमोजिम कार्य विवरण वनाई लागु गरेको पाईएन । • मन्त्रालयको मिति २०७३।१२।२५ को परिपत्र अनुसार यस उप महानगरपालिकामा समाहित भएका साविकका गाँउ विकास समिति को नाममा रहेका पेश्की तथा वेरुजुको लगत तयार गरेको पाईएन । तसर्थ उप महानगरपालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकीए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाइ सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।	
११			**श्रोत अनुमानः**	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			१ श्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धाणः आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र वजेट सीमा निर्धारण गर्न ७ सदस्यीय श्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समिति गठनको व्यवस्था बमोजिम समिति गठन भएको पाइयो ।समितिले आयको प्रक्षेपण, साधनको सन्तुलित वितरणको खाका, बजेटको कूल सीमा, बजेटको क्षेत्रगत सीमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण, विषयक्षेत्रगत बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन तय गर्नु पर्ने जस्ता कार्यहरू फागुन महिनाभित्र सम्पन्न गरिसक्नु पर्ने र बजेट प्रक्षेपण गर्दा बजेट वर्षपछिको थप दुई वर्षको समेत प्रक्षेपण तयार गर्नुका साथै तयार भएको आगामी आर्थिक वर्षको वजेट सीमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले चैत्र १५गतेभित्र उप महानगरपालिकाका विषयगत शाखा तथा वडा समितिलाई उपलव्ध गराउनुपर्नेमा गरेको पाइएन । **२ आन्तरिक आयः** स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन 2074 को दफा 54 अनुसार स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्र कानून अनुसार कर लगाउने तथा असुल गर्न सक्ने व्यवस्था रहेको छ । जस अनुसार पालिकाले यस वर्ष विभिन्न शिर्षकमा रू १६ करोड २५ लाख ७७ हजार ३८२ आम्दानी गरेको देखिन्छ ।	

सि. नं .	आय शिर्षक नाम	प्रस्तावित आय	संकलित रकम (रु.)
1.	व्यक्तिगत सम्पत्तिमा लाग्ने कर	०	०
2.	सम्पत्ति कर	५५००००००.	५९३८९४३२.८
3.	भुमिकर/मालपोत	५००००	३४२०५१.५३
4.	घरवहाल कर	३५००००००	३८५९२५७१.३४
5.	वहाल विटौरी कर	२५००००००	२९२५३५४७.०२
6.	पुर्वाधार सेवाको उपयोगमा लाग्ने कर	३१५०००००	२०७२१८३५.५७
7.	बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने विज्ञापन कर		१४७३०००
8.	व्यवसायले भुक्तानी गर्ने		१७९४४५००
9.	अन्य कर (मूल्य अभिवृद्धि कर)		५१०८३
10.	अन्य निकायबाट प्राप्त लाभांश		१२००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय				बेरुजु रकम
			11.	सरकारी सम्पत्ति वहालबाट प्राप्त आय	५०००००	५७३०००	
			12.	बाँडफाँड भई प्राप्त दहत्तर बहत्तरको विक्रीबाट प्राप्त हुने रोयल्टी		३५६०१६९३.५४	
			13.	अन्य बिक्रीबाट प्राप्त रकम	१५०००००	११७९५०६.५	
			14.	विद्युत सेवा शुल्क	१५०००००	१८८१०५२	
			15.	अन्य सेवा शुल्क	५६२५०००	११५२८७२६.८८	
			16.	ढुङ्गा गिट्टी बालुवा बिक्री		२३५११५३७.१	
			17.	सार्वजनिक सेवा सुबिधा उपयोग शुल्क		१००००	
			18.	सार्वजनिक शौचालय		२३५१७०८.५	
			19.	भूमिगत ढल सेवा शुल्क		११७५०००	
			20.	कवाडी संकलन तथा बिक्री		२३५०१८५.२	
			21.	न्यायिक दस्तुर	५०००	१००५	
			22.	शिक्षा क्षेत्रको आम्दानी	४०००००	३९८५००	
			23.	नक्सापास दस्तुर	२५००००००	२३७४७६५१.२	
			24.	सिफारिश दस्तुर	३००००००	२८८०५९९३.०५	
			25.	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	२५००००	१५३६१४०	
			26.	अन्य दस्तुर		१०	
			27.	प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	१२००००००	१२७८४७४८.८४	
			28.	साना सवारी कर		५००	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>

29.	बेरुजु		१४८२३९५
30.	सवारी साधन कर (साना सवारी)	५०००00	
31.	अन्य संस्थागत आन्तरिक अनुदान	१००००००	
32.	व्यवसाय कर	२०००००00	
जम्मा रू		२४४८३००००।००	३१५६३१०७४.०७

प्रस्तावित आय शिर्षकहरूमा रू २४४८३००००।०० अनुमान गरेकोमा रू ३१५६३१०७४।०७ बढी आम्दानी भएको देखिन्छ ।कुनै आय शिर्षक प्रस्ताव गरेको देखिदैन, कुनैमा प्रस्ताव गरेको भन्दा घटी, कुनैमा बढी र कुनैमा शुन्य सम्म आम्दानी देखिएकोले आगामी वर्ष यस्ता किसिमका राजस्वको अनुमान गर्दा आन्तरीक आय तर्फ विश्लेषण गरी आन्तरीक आय बृद्धि हुने गरी प्रस्ताव पेश गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

३ बडा अनुसार राजस्व संकलनको व्यवस्थाः उप महानगरपालिकाको बिभिन्न वडाको आम्दानी स्तर एकै प्रकारको नभएकाले प्रत्येक वडाको अवसर र संम्भावित आम्दानीका क्षेत्रको पहिचान गरी वडागत लक्ष्य तोक्ने र सो को अनुगमन गर्ने र लक्ष्य हासिल गर्न प्रोत्साहित गर्ने गरी करको दायरा बढाउन पहल गर्नु पर्दछ ।

क स	वडा नं	आम्मदानी
	१.	१२६५७४६।५४
	२	६७२४००।००
	३	१५२८३५३।५
	४	१९७९९३०।००
	५	१६६२८२६।००
	६	१२९७६८४।८६
	७	१३०९७५०।००

</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td></td><td>८</td><td>१८७५००७।००</td></tr>
<tr><td></td><td>९</td><td>११८७४२५।००</td></tr>
<tr><td></td><td>१०.</td><td>६२४०६०।००</td></tr>
<tr><td></td><td>११</td><td>१४९६१२०।००</td></tr>
<tr><td></td><td>१२</td><td>२६०४७१२।५०</td></tr>
<tr><td></td><td>१३</td><td>२३६३३८९।८</td></tr>
<tr><td></td><td>१४</td><td>११८१४००।००</td></tr>
<tr><td></td><td>१५</td><td>१२९३७१८।००</td></tr>
<tr><td></td><td>१६</td><td>१६४४००२।००</td></tr>
<tr><td></td><td>१७</td><td>१८६४४४८।३</td></tr>
<tr><td></td><td>१८</td><td>१९८०३४०।००</td></tr>
<tr><td></td><td>१९</td><td>११६३३३७।००</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>२८९९४६५०।५ ०</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>१२</td><td></td><td></td><td>
सेवा प्रवाहः स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ मा नगरपालिका तथा वडा कार्यालयको काम, कर्तव्य र अधिकार सम्वन्धी व्यवस्था छ । सेवा प्रवाह लाई चुस्त दुरुस्त एवं प्रभावकारी बनाउन उप महानगरपालिकाले पर्याप्त ध्यान दिनुपर्दछ । उप महानगरपालिकाले यस आर्थिक वर्षमा निम्नानुसार सेवा प्रबाह गरेको विवरण प्राप्त भएको छ ।
<table>
<tr><th>क्र.स</th><th>विवरण</th><th>संख्या</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>नागरिकता सिफरिस</td><td>1959</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			2. घरबाटो सिफारिस 2943 3. नाता प्रमाणित 415 4. जन्म दर्ता १५३७ 5. मृत्यु दर्ता ४८५ 6. घरनक्सा पासको निवेदन 315 7. अन्य 13209	
१३			**कानून र सञ्चालन स्थितिः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरूले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्य विधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था छ। जस अनुसार स्थानीय तह सञ्चालनको लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट ४२ नमूना कानूनहरू बनाई उपलब्ध गराएकोमा यस उपमहानगरपालिकाले हालसम्म 25 वटा ऐन, 29 वटा कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्यनमा ल्याएको छ। साथै उपमहानगरपालिकाले 74 वटा कानूनहरू निर्माण गरी सभाको कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरेता पनि उक्त कानूनहरू राजपत्रमा प्रकाशन गरेको छैन्। तसर्थ उक्त कानूनहरू राजपत्रमा प्रकाशन गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्दछ।	
१४			**न्यायीक समितिः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ। समितिमा परेको उजुरी मध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद भएको ३ महिना भित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ। तर लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गत बर्ष फछ्र्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाकी 48 र यो बर्ष थप भएको 184 गरी कुल 232 विवाद दर्ता भएकोमा १२७ वटा मात्र फछ्र्यौट भई 41 बाँकी देखिन्छ। न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्याद भित्र फछ्र्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनु पर्दछ।	
१५			**बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाः** स्थानीय तह सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७ मा ४ सदस्यीय बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषयक्षेत्रगत कार्यक्रम र कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिन कार्यक्रमको आपसी तादम्यता तथा परिपूरकता मिलाउने व्यवस्था छ । योजना छनौट एवं सञ्चालन	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			गर्दा संघीय सरकार, प्रदेश सरकार अन्तर्गतका निकायबाट सञ्चालित योजना र उप महानगरपालिकाबाट सञ्चालित योजनाबीच दोहोरोपना हुन नदिन आवश्यक समन्वय सहयोगको प्रणाली स्थापित गरी कार्य गर्नुपर्नेमा सो भए गरेको देखिएन । यस वर्ष सभाबाट स्वीकृत भई बजेट विनियोजन भएका कतिपय योजनामा प्रदेश तथा केन्द्रीय वजेटवाट र कतिपय कार्यक्रममा उप महानगरपालिकावाट समेत थप बजेट छुट्याएको देखिएबाट योजनामा बजेट दोहोरो परेको अवस्था छ । एउटै योजना तथा कार्यक्रम दोहोरो तथा तेहोरो रूपमा सञ्चालन नगरी बजेट एकै ठाउँबाट सञ्चालन गर्ने व्यवस्थाको लागि विगतको समेत अभिलेख अद्यावधिक हुन जरूरी देखिएको छ ।	
१६			**योजना छनौटः** **१ योजना छनौट र सञ्चालनः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितामूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त योजना छनौट गरी प्राथामिकिकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । साथै योजना बनाउँदा मध्यम तथा दिर्घकालीन प्रकृतीका आयोजनाहरूको सूची समेत तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने व्यवस्था छ । उपमहानगरपालिकाको विनियोजन ऐन बमोजिम स्वीकृत भएका कुल 1052 योजनाहरु मध्ये रू ० देखि रू १ लाख सम्मको 133 वटा, रू १ लाख देखि रू २ लाख सम्मको 159 वटा, रू २ लाख देखि रू ३ लाख सम्मको 305 वटा, रू ३ देखि रू ४ लाख सम्मको 215 वटा र रू ४ देखि रू ५ लाख सम्मको 115 वटा गरी जम्मा 925 वटा योजना रु. ५ लाख भन्दा कम बजेटको संचालन भएको देखियो । यस्ता वितरण मुखी कार्यक्रमलाई नियन्त्रण गर्नु पर्दछ । **२ लक्ष्य प्रगतिः** उपमहानगपालिकाले यसवर्ष 813 र क्रमागत 239 गरी जम्मा 1052 योजना संचालन गरेको प्रगति पेश गरेको छ सो मध्ये यस वर्ष को 10 वटा र 6 वटा क्रमागत गरी जम्मा 16 योजना ठेक्काद्वारा र बाँकी यस वर्षको ९६७ र क्रमागत शुन्य गरी जम्मा ९६७ योजना उपभोक्ता समिति मार्फत भएको छ भने 69 वटा योजना संचालन नै नभएको देखिन्छ। उपमहानगपलिकाले सञ्चालन गरेका योजनाको किसिम, योजना संख्या, उक्त योजनाहरूको लागत अनुमान आर्थिक वर्ष भित्र सम्पन्न कामको मूल्याङ्कन स्थिति एवं सम्पन्न अवस्था र चालु अवस्था सम्बन्धी विवरण पेश नगरेकोले योजनागत प्रगति सम्बन्धी विश्लेषण गर्न सकिएन। अतः छनौट भएका योजनाको किसिम, संख्या, लागत अनुमान, सञ्चालित योजना संख्या, सम्झौता रकम, सम्पन्न संख्या, सम्पन्न रकम, सञ्चालन हुन नसकेका योजनाको बजेट रकम सम्बन्धी विवरण अद्यावधिक गरी योजना सञ्चालन प्रक्रिया प्रभावकारी बनाउनु पर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१७			**चौमासिक पूँजीगत खर्चः** प्रदेश आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०७६ को नियम २६ बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा अनुसुचि ३ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण वनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्य लक्ष्य तथा कर्यक्रम बमोजिम कार्य सम्पादन सम्पन्न गरी कर्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले उपलव्ध गराएको विवरण अनुसार चौमासिक पुँजिगत खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ । वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरूप आषाढमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नु पर्दछ।	

बजेट	कुल खर्च	चौमासिक खर्च			आषाढ महिनाको मात्र खर्च
		प्रथम चौमासिक	दोस्रो चौमासिक	तेस्रे चौमासिक	
१६११५८१८६१	१०८३७०६३८७.०७	१७२४ ७७०८२.२३	३७१०५३६५७.१८	५४०१७५६४७.६६	२१५९९११८१.७०
खर्च प्रतिश त	६७.२४	१५.९२	३४.२४	49.84	१३.४

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१८			**प्रशासकिय संगठन तथा कर्मचारी दरबन्दीः** स्थानीय सरकार संचालन ऐनको दफा ८३ मा उप महानगरपालिकाले आफ्नो कार्यबोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार, स्थानीय आवश्यकता एवं विशिष्टतालाई ध्यानमा राखि कर्मचारी समायोजन पछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणको आधारमा संगठन संरचना कायम गर्नुपर्ने व्यवस्था उल्लेख छ। कार्यालयले उपलब्ध गराएको दरबन्दी तथा पदपूर्ति सम्बन्धि विवरणमा कुल दरबन्दी संख्या ५५० रहेकोमा स्थायी तथा करार ३५५, ज्यालादारी ७०, कार्यक्रम तर्फ १९ जना गरी जम्मा ४४४ जना कर्मचारीहरु कार्यरत रहेको देखिन्छ। दरबन्दी बमोजिम जनशक्तिको पूर्णता नहुँदा विषयगत कार्यक्रम सञ्चालन, सेवा प्रवाह तथा उप महानगरपालिकाको समग्र कार्यसम्पादनमा असर परेको स्थिति छ। तसर्थ रिक्त पदहरू यथाशक्य छिटो पूर्ति गरी सेवा प्रवाह प्रभावकारी बनाउनु पर्दछ। बिभिन्न पदमा १०६ जना खाली पदमा तुरून्त पदपूर्ति गर्न तर्फ पालिकाले ध्यान दिनु पर्दछ ।	
१९			**कर्मचारी करारः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको लागि तथा सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था छ । तर उप महानगरपालिकाले	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			विभिन्न पदहरूमा 224 जना कर्मचारीहरू ज्यालादारी तथा करारमा राखी करार सेवा शुल्क खर्च शिर्षकबाट रू ४ करोड २८ लाख ५१ हजार ८८२ खर्च लेखेको छ । त्यसैगरी सोही ऐनको २०७४ को दफा ८३(८) वमोजिम उप महानगरपालिकाले नगर प्रहरी, सवारी चालक, सयश, कार्यालय सहयोगी, पलम्बर, इलेक्टीसियन, चौकिदार, मालि, बगैंचे लगायतका पदमा मात्र करारवाट सेवा लिन सकिने व्यवस्था गरेको छ ।स्थानीय तहले माथि उल्लेखित पद बाहेकको प्राविधिक तथा प्रशासनिक पदहरू स्थायी तथा करार ३५५ ज्यालादारी ७० कार्यक्रम तर्फ १९ जना गरी ४४४ कर्मचारी कार्यरत गरेको देखिन्छ।	
२०			**आर्थिक सहायताः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा स्थानीयतहको रकमबाट आर्थिक सहायता, चन्दा, पुरस्कार एवं संस्थागत अनुदान वितरण गर्न पाउने व्यवस्था रहेको देखिंदैन। तर पालिकाले यस वर्ष रु १४९८१७१।- आर्थिक सहायता वितरण गरेका छन्। आर्थिक सहायता खर्च लेख्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नु पर्दछ।	
२१			**कल्याण कोषः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ बमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका आफ्नो दरबन्दीमा कार्यरत प्रत्येक कर्मचारीले खाईपाई आएको मासिक तलबबाट १० प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो रकम बराबरले हुन आउने रकम थप गरी जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यसवर्ष वित्तीय समानीकरणबाट कर्मचारी कल्याणकोषमा रू ३,४७,१८,८८१।- ट्रान्सफर गरेको छ। तर उक्त कोषको संचालन सम्बन्धी पालिकाबाट कुनै ऐनकानूनको व्यवस्था भएको देखिएन । पालिकाले कानून बनाई कर्मचारी कल्याणकोषमा रकम ट्रान्सफर गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ ।	
२२			**विविध खर्चः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही मितव्ययी तरिकाले विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।उप महानगरपालिकाले विविध शिर्षकमा रु ५७,६१,९४४। खर्च गरेको छ ।	
२३			**जिन्सी निरीक्षणः** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम १०० मा प्रत्येक वर्ष कार्यालयले गत आर्थिक बर्षको मौज्दात, चालु आर्थिक बर्षमा खरिद गरेको तथा हस्तान्तरण भई आएको मालसामान तथा वस्तुगत सहायताको रूपमा प्राप्त भएको मालसामानको परिमाण र मूल्य, चालु आर्थिक वर्षमा लिलाम, मिनाहा वा हस्तान्तरण भई खर्चको परिमाण र मूल्य तथा बाँकी जिन्सी मालसामानको परिमाण र मूल्य समेत र खुलाई जिन्सी मालसामानको श्रेस्ता महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत ढाँचामा राख्नु पर्ने व्यवस्था छ। स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छद १३ मा	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			स्थानिय तहको सम्पत्ति संरक्षण सम्वन्धी व्यवस्था गरेको छ। कार्यालयले उप महानगरपालिका र मातहतका विषयगत शाखा तथा वडा कार्यालयहरूमा रहेका जिन्सी मालवस्तु तथा सम्पत्तिको अभिलेख उप महानगरपालिकाको कार्यालयमा तोकीएको म.ले.प.फारम नं.मा राख्नु पर्नेमा उप महानगरपालिका कार्यालय वडा र विषयगत शाखाहरूको छुट्टा छुट्टै रूपमा राख्ने गरेको देखियो। महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको मिति २०७७।७।२६, ०७७।७८, च.नं.३०६ को पत्रबाट सबै सरकारी कार्यालयको सार्वजनिक सम्पत्तिको लेखाङ्कन, प्रतिवेदन, एकीकृत विवरण तयार गर्न संघ, प्रदेश र सबै स्थानीय तहमा सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (PAMS) आ.व.०७७।७८ देखि अनिवार्य रूपमा लागू गर्नुपर्ने सम्बन्धमा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको मिति २०७७।८।०७, ०७७।७८, च.नं.१५३ को पत्रबाट समेत परिपत्र भएको देखिन्छ। तर उप महानगरपालिकाले हालसम्म पनि सम्पत्तिको अभिलेख तथा व्यवस्थापनका लागि PAMS को प्रयोग नगरेको कार्यालयबाट जानकारी प्राप्त भएकाले उल्लेखित परिपत्र अनुसार सरकारी सम्पत्ति तथा जिन्सी सामाग्रीहरु PAMS प्रणालीमा अद्यावधिक गर्नुपर्दछ।	
२४			**तलबी प्रतिवेदनः** निजामती सेवा ऐन २०४९ को दफा ७२ बमोजिम तलबी प्रतिवेदन पारित गरी तलबी प्रतिवेदनमा उल्लेख भएअनुसार ग्रेड रकम खर्च लेख्नु पर्दछ । तर यस पालिकाले कर्मचारीको तलब प्रदेश कोष तथा लेखा नियन्त्रण कार्यालयबाट तलबी प्रतिवेदन पारित नगरी नगर सभाबाट पारित गराएको छ जुन कानुनी व्यवस्था छैन यसरी पालिकाले पालिका कर्मचारी र स्वास्थ्य सेवाका कर्मचारीको तलब र ग्रेड बापत रू ६०४४१८८५८।१२ खर्च लेखेको छ जसले गर्दा तलब ग्रेड रकम समेतको यकिन गर्न सकिएन । नगरसभाबाट पारित तलबी प्रतिवेदनमा उल्लेख भएअनुसारको ग्रेड रकम कायम हुनुपर्ने प्रमाण कागजात संलग्न समेत राखेको नदेखिएकोले ग्रेड रकम समेत यकिन गर्न सकिएन ।तसर्थ पालिकाले कानुनमा तोकेबमोजिम प्रमाण कागजात संलग्न राखि तोकिए बमोजिम मात्र तलबी प्रतिवेदन पारित गरि खर्च लेख्नु पर्ने देखिन्छ ।	
२५			**कर विलेश्षणः** **१ व्यवसाय करः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५८ मा उप महानगरपालिकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न व्यवसाय गर्ने व्यक्तिबाट व्यवसाय कर उठाउनू पर्ने व्यवस्था रहेको छ ।यस वर्ष उप महानगरपालिकाले व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण शुल्क वापत १ करोड ७९ लाख ४५ हजार कर संकलन गरेको छ । उप महानगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेका व्यवसायीहरूको अभिलेख अध्यावधिक गरेको छैन ।तसर्थ उप महानगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र सञ्चालनमा रहेका सम्पूर्ण व्यवसायीको अद्यावधिक अभिलेख राखी करको दायरा भित्र ल्याउनु पर्दछ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			२ मनोरन्जन करः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७५ को दफा ६४ मा सिनेमा भिडियो हल साँस्कतिक प्रर्दशनहल तथा ऐतिहासिक स्थलको प्रवेश शूल्कमा ५ प्रतिशतका दरले मनोरन्जन कर उठाउन पाउने व्यवस्था रहेको छ ।यस वर्ष उप महानगरपालिकाले उक्त शिर्षकमा कुनै कर संकलन गरेको छैन । उप महानगरपालिकाको क्षेत्रभित्र रहेका यस्ता किसिमका मनोरन्जन स्थलको अभिलेख राख्ने गरेको छैन । तसर्थ उप महानगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र सञ्चालनमा रहेका सम्पूर्ण मनोरन्जन स्थलको अद्यावधिक अभिलेख राखी करको दायरा भित्र ल्याउनु पर्दछ। **३ घर जग्गा बहाल करः** उप महानगरपालिकाले जारी गरेको आर्थिक ऐन २०७५ को दफा ४ अनुसार उप महानगरपालिका क्षेत्रभित्र कुनै पनि व्यक्ति वा संस्था वा निकायले घर पसल ग्यारेज गोदाम टहरा सेड कारखाना जग्गा वा पोखरी पूरै वा आशिंक रूपमा बहालमा दिएमा बहाल लागेको रकममा घर जग्गा बहाल कर लगाइने व्यवस्था रहेको छ । यस वर्ष उप महानगरपालिकाले घर जग्गा वहाल कर शुल्क वापत रू ३ करोड ३५ लाख ९३ हजार कर संकलन गरेको छ । पालिकाले उक्त बहाल कर को क्षेत्रगत लगत नराखेकाले कुन क्षेत्रबाट कति बहाल कर उठ्छ भन्ने कुराको एकिन गर्न सकिएन ।अत नियमानुसार अभिलेख राखी कर उठाउने प्रकृयालाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ । **४ विज्ञापनकरः** बागमती प्रदेशको प्रदेश आर्थिक ऐन, २०७६ को दफा ५ मा प्रदेश भित्र राखिने होडिङ बोर्ड, साईनबोर्ड, व्यानर, ट्राई भिजन बोर्ड, ग्लोबोर्ड, स्टल, डिजिटलबोर्ड, धातुको फ्रेम वा कुनै स्थानमा लागाउने, लेख्ने वा विद्युतीय तरंगको प्रयोग गरी गरिएको प्रचारको लागी राखिने बस्तु वा सामाग्रीमा गरिने विज्ञापनमा कर लगाई असूल गरीने उल्लेख छ । यस वर्ष उप महानगरपालिकाले उक्त शिर्षकमा कुनै पनि कर संकलन गरेको छैन । उप महानगरपालिकाको क्षेत्रभित्र रहेका यस्ता किसिमका विज्ञापनको अभिलेख राख्ने गरेको छैन ।जसबाट उप महानगरपालिकाले कर संकलन गर्ने यथार्थ आधार मान्न सक्ने अवस्था नै छैन।तसर्थः उप महानगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र सञ्चालनमा रहेका सम्पूर्ण विज्ञापनको अद्यावधिक अभिलेख राखी करको दायरा भित्र ल्याउनु पर्ने देखिन्छ।	
२६			**उठ्न बाँकी सटर भाडाः** आर्थिक ऐन २०७८ को दफा १६(१)संग सम्वन्धित अनुसूची १६ मा उपमहानगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र आफैले निर्माण गरेको वा रेखदेख र संचालन गरेको पसल कवलको भाडा मासिक रुपमा असुल हुनुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले भाडामा लगाएका प्रत्यक सटरको अद्यावधिक लगत राखि आर्थिक वर्षको अन्तमा उठन बाँकि रकमको यकिन गरि जिम्मेवारी सारि राख्नु पर्नेमा सो अनुसार राखेको देखिएन। जसले गर्दा वास्तविक उठनु पर्ने र उठेको रकम यकिन गर्न सकिएन । यस वर्षको लेखापरीक्षण अवधि सम्म पनि निम्नानुसार रु १८१८७१०। असुल गरि राजस्व दाखिला गरेको नदेखिएको रु	१,०७८,०४५

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			(see table below)	

सि नं	पसल कवल नं	नाम	रकम
१	११/०१/१९५१	साधु सहानि	८६४६४।००
	११-०१-५२८५३	ए वन	४४१००।००
३	११-०१-०५४,५५	अरवाज मासु पसल	१७६४०।००
४	११/०१/१९५८	श्रवण फिस	१२८५६१।००
५	११/०१/१९५८	रिंकु फिस हाउस	४०००।००
६	११/०९/१९६६	अर्जुन सप्लनयर्स	२७०७५।००
७	११-०१*७०	लामा मिट सप	१८०५८०।००
८	११/०२/२००१	पि एण्ड पि	३९०००।००
९	११-०५--१३	वानिया मिठाई	१८३२०।००
१०	११/०५/२०१९	हाम्रो सु सेन्टर	१६६४०।००
११	११/०६/२०११	हेटोडा म म	१४६४०।००
१२	११/०६/२०१५	लम्लि कोल्ड स्टोर	१३३००।००
१३	११/०६/२०१८	भिडीयो गेम पार्लर	९३१००।००
१४	११/०६/२०२०	जडिवुटी	२९८००।००
१७	११/११/१९३९	श्रेष्ठ खाजा घर	२३७७५०।००
१९	११/१२/२०१६	रौनियार तरकारी	२०४२५।००
१०	११/१२/१९३७	मा पाथिभरा तरकारी	३४२००।००
२२	११/१२/१९६१	रामेश्वर फ्रुट	८५२००।००

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>२३</td><td>११/१२/१९६४</td><td>रुपेश दाश</td><td>६५१००।००</td></tr>
<tr><td>२४</td><td>११/१२/१९७१</td><td>सोनु फ्रुट सेन्टर</td><td>१२७६२०।००</td></tr>
<tr><td>२५</td><td>११/१२/१९८९</td><td>अधिकारी तरकारी षसल</td><td>५४२४०।००</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>जम्मा</td><td>१०७८०४५।००</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>२७</td><td></td><td></td><td>घटी कर असूल गरेको: अर्थ संम्बन्धि प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न वनेको ऐन २०७८को दफा ३(२) मा एकिकृत संम्पति कर वक्यौता असुलि गर्दा यस आर्थिक वर्षको घर जग्गा मूल्याङ्कनका दरले वक्यौता वर्षको कर गणना गरि कर रकम असुल असुल गर्नु पर्ने उल्लेख छ । उपमहानगरपालिकाला यस वर्ष रु ५९३८९४३२.८० मा एकिकृत संम्पति कर असुल गरेको छ ।तर उपमहानगरपालिकाले वक्यौता कर असुल गर्दा जुन आर्थिक वर्षको वक्यौता कर असुल गरेको हो सोहि बर्षको घर जग्गा मूल्याङ्कनका दरले वक्यौता असुल गर्दा उठ्ने कर भन्दा कम कर असुल भएकोले यस सम्बन्ध मा थप छानविन गरी असुल गर्नु पर्दछ । नमुना परीक्षणको क्रममा असुल गर्नु पर्ने देखिएका निम्न रकम असुल गर्नु पर्ने रू
<table>
<tr><th>क्र. सं</th><th>कर दाता</th><th>आर्थिक वर्ष</th><th>असुल गर्नु पर्ने</th><th>असुल भएको</th><th>कम असुल रकम</th></tr>
<tr><td>१</td><td>सोलिडियरिटी स्कूल</td><td>०७५/७६ देखी</td><td>१३५१०५५</td><td>१२२६७८५</td><td>१२४३२०</td></tr>
<tr><td>२</td><td>रिद्घि सिद्घि सिमेन्ट</td><td>२०७६/७७देखी</td><td>३२९६१६</td><td>३१८७५७</td><td>१०८५९</td></tr>
<tr><td>३</td><td>रिगल हेटोडा रिसोर्ट</td><td>२०७७/७८ देखी</td><td>६६०६८४</td><td>६३५२४४</td><td>२५४४०।</td></tr>
<tr><td colspan="5">जम्मा</td><td>१६०९१९।</td></tr>
</table>
</td><td>१६०,६१९</td></tr>
<tr><td>२८</td><td></td><td></td><td>कर रकम घटी दाखिला गरेको: अर्थ संम्बन्धि प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न वनेको ऐन २०७८ को दफा ३ (१) मा एर्किकृत संम्पति कर असुल गर्दा रु ५ करोड भन्दा बढिको सम्पतीमा एकमुष्ठ ।२ प्रतिशतका दरले कर असुल गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । तर कार्यलयले ५ करोड सम्मको लागि कम सिमा कायम गरि सवै कारोवारमा रु ६३१०० कम राजस्व असुल गरेको देखिदा निम्नानुसार करोवार वाट नपुग रु २९०२६००। असुल गर्नु पर्ने रु</td><td>२,९०२,६००</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><th>सी नं</th><th>करदाता र संकेत नम्वर</th><th>तिरेको कर</th><th>नपुग कर</th></tr>
<tr><td>१</td><td>गोपाल शंकर गोर्खाली</td><td>६११८४०२२।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>२</td><td>वविता श्रेष्ठ</td><td>६२३२८१७३।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>३</td><td>श्याम शंकर गोर्खाली</td><td>६१९३२६६४।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>४</td><td>नारायणी यातायात व्यबसायी संघ</td><td>८४६५९१६२</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>५</td><td>राम वहादुर थिङ १६८८</td><td>१५८८३९६७४।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>६</td><td>यादव प्रसाद पराजुली</td><td>५३५५९६०२।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>७</td><td>विश्वकान्त कलावती सुमार्गी</td><td>१०५०७१८१३।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>८</td><td>कान्छीदेवी बर्तोला</td><td>५७७०१०४२।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>९</td><td>पुरण वहादुर जोशी</td><td>५९०४१९३०</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>१०</td><td>विजय सागर /कृष्ण सागर श्रेष्ठ</td><td>७६०६६१८९।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>११</td><td>रविन कुमार वानिया</td><td>५१३६११३८।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>१२</td><td>महारत्न वज्राचार्य</td><td>६८४४२०६७।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>१३</td><td>हरिमाया बर्तौला</td><td>१०५८७३७०९।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>१४</td><td>नेपाल बैक लिमिटैड</td><td>५८२६६३००।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>१५</td><td>चैत्यमाया खडगी</td><td>५१२५६३२५।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>१६</td><td>पवनबहादुर पाण्डे</td><td>६२४०३८४८।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>१७</td><td>वलराम लामा</td><td>१४४३९९१८५।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>१८</td><td>नेपाल टेलकम</td><td>१७६३४६४९२।</td><td>६३१००।</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

१९	नेपाल ईकरात ईन्जिनियरिङ्ग	६७८७६६४१।	६३१००।
२०	कृषि सामग्री कंपनी	११३०२५४९९।	६३१००।
२१	भाजुरत्न ईन्जिनियरिङ्ग	९४३०१९८८।	६३१००।
२२	सिता कार्की	११४८३८३१३।	६३१००।
२३	नारायण कृष्ण राजभण्डारी	५५७३८४६४।	६३१००।
२४	शालिग्राम शर्मा	५३५१२६०२।	६३१००।
२५	प्रकाश वहादुर सिंह	५३८७६८२८।	६३१००।
२६	नेपाल विद्युत प्राधिकरण हेटौडा बर्दधाट	१९२५१६७००।	६३१००।
२७	विष्णुहरी विडारी	५३३३७०००।	६३१००।
२८	रवि शंकर श्रेठ	१०६२८९१४८।	६३१००।
२९	साविक नेपाल वन निगम	६९८८८१९५३	६३१००।
३०	हेटौडा एजुकेशन फाउन्डेसन	१३३४८९५७३	६३१००।
३१	राजेश विडारी	७०४००८१४।	६३१००।
३२	निर्मला श्रेष्ठ	३३६१४२७८४।	६३१००।
३३	नरेश विक्रम सिजापती	९२८९०२७५।	६३१००।
३४	रोशन वर्तौला	६०८८५६८९।	६३१००।
३५	रिगल हेटौडा रिसोर्ट	१४१६६३८६१।	६३१००।
३६	मकवानपुर उद्योग बाणीज्य संघ	७६४४१९८०।	६३१००।

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>३७</td><td>पुष्पलाल श्रेष्ठ</td><td>७२१५९३९१।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>३८</td><td>शकुन्तला श्रेष्ठ</td><td>६५९७४५५८।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>३९</td><td>शिवम सिमेन्ट</td><td>२२५७०११८१६।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>४०</td><td>नेपाल लिभर लिमिटेड</td><td>३३३५८२२९७।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>४१</td><td>नेपाल विद्युत प्राधिकरण केन्द्रीय टोर</td><td>२४७५००८८९।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>४२</td><td>रिद्धि सिद्धि सिमेन्ट</td><td>११३९५२५७१।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>४३</td><td>क्यापिटल फिड</td><td>१७२०८०९४४।</td><td>६३१००</td></tr>
<tr><td>४४</td><td>सोलिड्यारिटी ईन्टरनेशनल एकडमी</td><td>१६६६६०६६६।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>४५</td><td>क्याटल फिड कारखाना</td><td>१७२०८१०००।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td>४६</td><td>चिनिमाया भोम्जन</td><td>१४३६४२०००।</td><td>६३१००।</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>जम्मा</td><td>२९०२६०० ।</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>२९</td><td></td><td></td><td>ठेक्का रकम असूल नभएकोः उपमहानगरपालिकाबाट लगाईएका आय ठेक्कामा सम्झौतामा तोकिएको समय भित्र आय रकम दाखिलाको लागि पत्राचार नगर्ने, तोकिएको किस्ता दाखिला नगर्ने फर्मवाट समयमा राजस्व प्राप्त नहुँदा पनि समयमा जमानत जफतको प्रकृया अगाडी नबडाउने ,जमानत जफतको प्रकृयामा अटेर गर्ने बैकलाई जिम्मेवार बनाई उक्त रकम असुल गर्न तालुक निकायलाई जानकारी दिने लगायतका प्रकृया समयमा नगर्दा प्राप्त हुनु पर्ने राजस्व समयमा नउठेको र कानुनी समस्या समेत देखिने गरेकोले यस तर्फ सुधार गरि निम्न रकम आर्थिक वर्षको अन्यसम्म असुल नभएकोले असुल गर्नु पर्ने रु
<table>
<tr><td>सि नं</td><td>फर्मको नाम</td><td>फर्म</td><td>कैफियत</td></tr>
</table>
</td><td>१६०,०५०</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			(nested table below)	

१	ग्रिन एण्ड क्लिन सिटी	१२००५०।	सार्वजनिक शौचालय
२	जय श्री शिव निर्माण	४००००।	पशु हाट
	जम्मा रू	१६००५०।००	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३०			**तोकिएको दर भन्दा कम दर राजस्व दाखिलाः** जिल्ला समन्वय समितिको नदीजन्य तथा खानीजन्य पदार्थ जिल्ला अनुगमन समितिको २०७७।५।२२ को निणर्य अनुसार नदीजन्य सामाग्री संकलन र सोकोप्रमाणीकरणबाट फरक देखिएका सप्लायर्स र ट्र्याक्टर व्यवसायीको स्टक प्रमाणीकरणमादेखिएको फरकमा तोकिएको दर र जरिबाना समेत देहायका व्यवसायिक फर्मसँग निम्नानुसार रकम रु ९१६४३४६।७६ असूल गर्नु पर्ने देखिएकोमा हाल सम्म उक्त रकम असूल भएको नदेखिदा तोकए बमोजिम असूल गरी राजस्व दाखिला गर्नु पर्ने रु	९,१६४,३४६.७६

सि नं	क्रसरको नाम	रकम
१	रक्षक वालुवा उद्योग	१०३९३८३।०४
२	ग्लोवल वालुवा उद्योग	३६०१५११।९५
३	सवुसी भूमी ईन्टरनेशनल	९१७७७।७५
४	श्रमशक्ति नेचुरल वालुवा धुलाई	७९६१७१।९९
५	श्रेणी वालुवा उद्योग	७४१८७।०१
६	लुङवा वालुवा उद्योग	१५४४९२।५४
७	सिद्धि विनायक वालुवा उद्योग	५१२४२।५७
८	सकृद्ध वालुवा उद्योग	१४११८४७।७५
९	जय शंकर वालुवा उद्योग	२५८६९८।०४
१०	कौशवाहिनी गिट्टी प्रशोधन	६४३२०९।०७

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>११</td><td>गोमादेवि वालुवा उद्योग</td><td>१११६६२।९३</td></tr>
<tr><td>१२</td><td>शुभ क्रसर उद्योग</td><td>१३००१।८४</td></tr>
<tr><td>१३</td><td>रासी वालुवा उद्योग</td><td>३०५९२।५८</td></tr>
<tr><td>१४</td><td>जय लक्ष्मी वालुवा उद्योग</td><td>२८९८६४।७३</td></tr>
<tr><td>१५</td><td>जय लक्ष्मी ईनफा ईन्डिट्रिज</td><td>६२७९१२।७८</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td>९१६४३४६।७६</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>३१</td><td></td><td></td><td>मू अ करः उपमहानगरपालिकाले आन्तरिक आय तर्फ अमानतमा असूल गरेको आयमा पटक पटक गरी रु १६९११३०। मूल्य अभिबृद्धि कर असुल गरी उप महानगरको संचित खातामा दाखिला गरेको देखियो। उक्त कर तोकिएको समयमा राजस्व दाखिला हुनुपर्नेमा हाल सम्म राजस्व दाखिला नभएकोले दाखिला गर्नु पर्ने रु</td><td>१,६९१,१३०</td></tr>
<tr><td>३२</td><td></td><td></td><td>आय ठेक्काको आयः सडक पूर्वाधार मर्मत संभार अन्तर्गत लगाइएको आय ठेक्काको आय न्यूनतम ठेक्का अंक ३ करोड १५ लाख (मूल्य अभिवृद्धि कर वाहेक) रहेकोमा सबै भन्दा बढी कवोल अंक रु ३७०८३८४२।८० कबोल गर्ने शिवशक्ति इन्फ्रा डेभलपर प्रा लि सँग २०७८।४।१९ मा सम्झौता भएको देखियो । उक्त सम्झौतानुसार सम्झौता गर्न आउदा रु ९२७०९६०।७० नगद दाखिला गर्ने र बाँकी रकम रु २७८४६९९३।मध्ये प्रथम किस्ताको रु ७४१६७६८।५६ (मूल्य अभिवृद्धि कर समेत) २०७८ आश्विन मसान्तसम्म दोश्रो किस्ता रु ७४१६७६८।६८ पौष मसान्तसम्म र तेश्रो तथा अन्तिम किस्ता १२९७९३४४।९८ २०७९ जेष्ठ मसान्तसम्म दाखिला गरी सक्नु पर्ने उल्लेख छ । तर उक्त प्रा लि ले रू १००००००। बाहेक कुनै पनि किस्ता रकम आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्म वुझाएको देखिएन । कार्यालयबाट तिर्ने किस्ता समयमा नबुझाउदा पनि प्रथम देखि तेस्रो किस्तासम्मको रकम उठाउन मिति २०७८।८।५ मा एक पटक पत्र काटेको वाहेक अन्य प्रक्रिया गरेको देखिएन ।प्राप्त हुनुपर्ने राजस्व समयमा नउठेको अवस्थामा निज वोलपत्र दाताले राखेको परफरमेन्स वण्ड आशिंक देखि सम्पूर्ण रकम खिच्नु पर्नेमा आर्थिक वर्ष वितेको डेढ महिना र सम्झौता बमोजिम अन्तिम किस्ता बुझाउनु पर्ने म्याद समाप्त भएको मितिले साढे दुई महिना पछि मिति २०७९।५।१६ मा मात्र परफरमेन्स वण्ड राखेको सेन्चुरी कमर्सियल बैंकलाई जमानत जफतको लागि पत्र लेखेको र सो बैंकले पनि समयमा सो रकम जफत नगरी २०७९।५।२९ मा मात्र २०७९।५।१६ कै मितिमा व्यवसायीले जमानत जफत नगर्न भनि अन्तरिम आदेश दिएको</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			व्यहोरा उल्लेख गरी पत्र पठाएको देखियो । उक्त अन्तरिम आदेशको प्रतिलिपि उच्च आदालत पाटन हेटौडा इजालसले २०७९।५।२८ मा मात्र पठाएकोमा बैंकले निशर्त दिनु पर्ने जमानतको रकम कार्यालयलाई नदिई ढिला दिंदा कार्यालयको राजस्व प्राप्त हुन सकेको छैन भने बैंकले जारी गरेको परफरमेन्स वण्ड नं po3678790020 को बुंदा १ मा Applicant's able to pay against your written claim उल्लेख भएकोमा सम्बन्धित बैंकले उक्त शर्त पालना नगरेकोले उक्त बैंकलाई समेत जिम्मेवार बनाई तोकिएको रकम रू २६८४६९९३।८६ व्याज सहित असूल गर्नु पर्ने देखिएकोमा उक्त्त मुद्दा उच्च अदालत पाटनमा विचाराधिन रहेकोले समयमा असूलि समयमा असूलि प्रकृया नअ पनाउँदा प्राप्त हुनु पर्ने रकम तोकिए बमोजिम प्राप्त हुन नसक्ने देखियो । यस सम्वन्धमा सम्वन्धितपक्ष जिम्मेवार हुनु पर्दछ ।	
३३			**नन्फाइलरः** मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १८ मा भुक्तानीमा प्राप्त मूल्य अभिवृद्धि करको विवरण भुक्तानी पाएको अर्को महिनाको २५ गते भित्र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा कर विवरण सहित दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। तर यस कार्यालयबाट निम्ननुसारको खरीद तथा सेवालिंदा निम्नानुसारको फर्मलाई मू.अ.कर रू १९३७०१।८९ भुक्तानी दिएकोमा २०७८ फागुन महिना देखि लेखापरीक्षण अवधि सम्म पनि ती फर्महरूले कर विवरण नबुझाई नन्फाईलर रहेको पाइयो। कानूनी व्यवस्था अनुसार विवरण नबुझाएकोले सम्वन्धित फर्म बाट असूल गरी दाखिला गर्नु पर्ने रू	१९३,७०१.०४

सि. नं	ब.उ.शि.नं	गौ.भौ.नं./ मिति	भुक्तानी पाउने फर्म	विल रकम भ्याट सहित	मू. अ. कर	नन्फाइलर भएको मिति
1.	गाउँ पालिका चालू	२२४५।०७९।३।२४	गुगल स्पोर्टस हाउस लामा एण्ड व्रदर्श कोल्ड सप्लायर्स (६०२७७३३२०) हेटौडा	१९९७५९।१४	२२९८१।१४	२०७८ ।M।११
2.		२२२५।०७९।३।२३	गुगल स्पोर्टस हाउस लामा एण्ड व्रदर्श कोल्ड सप्लायर्स (६०२७७३३२०) हेटौडा	२२१९४३।३	२५५३३।३	२०७८ ।M।११
3.		२१०७।०७९।३।१६	निलम अनमोल जनरल अर्डर सप्लायर्स(३०४६०५४४८) हेटौडा	१४८२५६।००	१७०५६।००	२०७८ ।M।११

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
			4.		१९९३।०७९।३।९	गुगल स्पोर्टस हाउस लामा एण्ड ब्रदर्श कोल्ड सप्लायर्स (६०२७७३३२०) हेटौडा	९९७७९।००	११४७९।००	२०७८ ।M।११	
			5.		१८३८।०७९।२।२५	निलम अनमोल जनरल अर्डर सप्लायर्स(३०४६०५४४८) हेटौडा	७७९१३।००	८९६३।००	२०७८ ।M।११	
			6.		१८३८।०७९।२।२५	निलम अनमोल जनरल अर्डर सप्लायर्स (३०४६०५४४८) हेटौडा	९९७७९।००	११४७९।००	२०७८ ।M।११	
			7.		१८३७।०७९।२।२५	हिमालयन मोटर्स प्रालि (३०३९०५९४९) हेटौडा	६४७५१।००	७४४९।००	२०७८ ।M।११	
			8.		१७७७।०७९।२।१७	निलम अनमोल जनरल अर्डर सप्लायर्स (३०४६०५४४८) हेटौडा	७४५८०।००	८५८०।००	२०७८ ।M।११	
			9.		१५९४।०७९।१।२२	गुगल स्पोर्टस हाउस लामा एण्ड ब्रदर्श कोल्ड सप्लायर्स (६०२७७३३२०) हेटौडा	९८८९७।६	११३७७।६	२०७८ ।M।११	
			10.		१५३२।०७९।१।१४	गुगल स्पोर्टस हाउस लामा एण्ड ब्रदर्श कोल्ड सप्लायर्स (६०२७७३३२०) हेटौडा	१४९७२५।००	१७२२५।००	२०७८ ।M।११	
			11.		१४३३।०७८।१२।२८	गुगल स्पोर्टस हाउस लामा एण्ड ब्रदर्श कोल्ड सप्लायर्स (६०२७७३३२०) हेटौडा	१७५३७६।००	२०१७७।००	२०७८ ।M।११	
			12.		१४३१।०७८।१२।२८	गुगल स्पोर्टस हाउस लामा एण्ड ब्रदर्श कोल्ड सप्लायर्स (६०२७७३३२०) हेटौडा	१७५३७६।००	२०१७७।००	२०७८ ।M।११	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

13.		१४१७।०७८।१२।२४	निलम अनमोल जनरल अर्डर सप्लायर्स (३०४६०५४४८) हेटौडा	२९९५६।३०	३४४६।३०	२०७८ ।M।११
14.				३७६२३।३५	४३२८।३५	२०७८ ।M।११
15.				२९९९०।२०	३४५०।२०	२०७८ ।M।११
		जम्मा रू			१९३७०१।८९	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३४			**कन्टिन्जेन्सी खर्चः** यस उप महानगरपालिकाले हरेक योजनामा ३ प्रतिशतका दरले कन्टिन्जेन्सी कट्टा गरी खर्च गर्ने गरेको देखियो। योजनाको लगत नराखेको कारणले कन्टिन्जेन्सी कति काटीयो भन्ने यकिन हुन सकेन । कन्टेन्जेन्सीको समेत खाता नराखेको कारण कति काटियो र कति खर्च गरीयो भन्ने कुराको यकिन हुन सक्ने आधार नै देखिएन। आयोजनागत खर्च स्पष्ट हुने गरी अभिलेख खाता राख्नु पर्नेमा एकमुष्ट रूपमा खर्च गरेको पाइयो । कन्टिन्जेन्सी खर्चलाई व्यवस्थित गर्न निर्देशिका तयार गरी लागू गर्नु पर्दछ ।	
३५			**परामर्श सेवाः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, नियम १२ मा सार्वजनिक निकायमा कार्यरत जनशक्तिबाट नभ्याउने र बढी दक्षता आवश्यक पर्ने कार्य अनुसार परामर्शसेवाको लागत अनुमान तयार गरी प्रतिस्पर्धाको माध्यमले खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यस वर्ष उपमहानगरपालिकाले देहाय अनुसारका परामर्श सेवाको खरिद माग गर्दा प्रतिस्पर्धा नगराई सोझै खरिद गरी रु. ७२०६०६।०० खर्च लेखेका छन्। उपमहानगरपालिकाले स्थानीय विकासमा टेवा पुग्ने तथा दीर्घकालीन पुँजी निर्माण हुने मागमा आधारित आयोजनाको छनौट भएपछि लाभ लागत यकिन गरी उपलब्ध जनशक्तिबाट हुन नसक्ने कार्यको लागि प्रतिस्पर्धाको माध्यमले परामर्श सेवा खरिद गर्नु पर्नेमा सो गरेको देखिएन ।	

कार्यक्रमको नाम	परामर्श दाता	स्वीकृत बजेट	खर्च रकम
Detail Architectural and Engineering Design, Structural Analysis, Cost Estimate, Specification and Report Preparation of Ward Offices Building	Appolo Engineering and Company Pvt. Ltd. Shantinagar, Kathmandu	७९०००।००	७९०००।००
Smart Road Software	Smart tech solution Pvt.Ltd.	१५००००।००	१५००००।०
राजश्व प्रक्षेपण सम्भाव्यता	Accountability initiative Pvt.Ltd	५०००००।००	४१९६०६।००

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>जम्मा रू</td><td>७२९०००।००</td><td>७२०६०६।००</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>३६</td><td></td><td></td><td>
पाडापाडी बाखा गाई तथा बंगुर वितरणः उप महानगरपालिकाले लागत साझेदारीमा पाडापाडी, गाई, बाखा तथा बंगुर प्रवर्द्धनका लागि विभिन्न कृषक समूह सहकारीलाई अनुदान उपलव्ध गराएकोमा पटके निर्णयका आधारमा वितरण गरेको छ । खरिदको लागत अनुमान, स्पेशिफिकेशन नवनाउँदा खरिद मुल्य पटकै पिच्छे फरक रहेकोले खरीद मितव्ययी छ भन्न सकिने आधार छैन । लागत अनुमान र स्पेशिफिकेशन नवनाउँदा कति तौल, कति महिना, कति किलो र कुन जात कुनै विवरण नखुलेको हुँदा खरीद गरीएका वस्तु यथार्थ नै छ भन्ने आधार देखिदैन । वितरण गरिएका पाडापाडी, गाई, बाखा तथा बंगुरको स्वास्थ्यका वारेमा पशु चिकित्सकबाट प्रमाणित गराई वितरण गर्नु गराउनु पर्नेमा सो गरेको छैन। खरीद गरीएका पाडापाडी, गाई, बाखा तथा बंगुरको बिमा पनि गरीएको छैन। विगतमा यस्तै सर्तमा कति कृषकलाई कति पाडापाडी, गाई, बाखा तथा बंगुर वितरण गरिएको थियो यसको कुनै विवरण अद्यावधिक छैन ।जसले गर्दा दोहोरो परे नपरेको यकिन हुन सकेन । यस्तै प्रकारको अनुदान प्रदेश सकरकारबाट पनि वितरण गर्ने गरेकोले दोहोरो पर्न जाने पनि देखिन्छ । तसर्थ नियमित अनुगमन गरी वितरण भएका कृषकलाई कार्ययोजना तयार गरी अभिलेखिकरण गरी दोहोरो नपर्ने गरी अनुदान दिने गर्नु पर्ने देखिन्छ ।कृषक छनौटका आधारहरू के के हुन र के कसरी मूल्यांकन भई उक्त संस्था तथा कृषक छनौट भए सो खुल्ने आधार केही देखिदैन।वडाबाट खरिद भई सामाग्रीहरू हस्तान्तरण भएको र व्यक्ति तथा संस्था तोकी वडाबाट भुक्तानीको लागि सिफारीस भएको पाइयो । निश्चित कानूनी आधार वेगर छनौटका आधार वेगर अनुदान दिएको उपयूक्त देखिएन । यस्ता वितरण प्रक्रियालाई पालिकाबाट व्यवस्थित गरी अनुदान दिने व्यवस्था गर्नु पर्दछ । लेखापरीक्षणको क्रममा नमूना छनौटको आधारमा अनुदानको परीक्षण गर्दा निम्न पशु फारामबाट खरीद गरीएका केही उदाहरण निम्नानुसार छ ।
<table>
<tr><th>शिर्षक</th><th>गोभौनं र मिति</th><th>वडा नं</th><th>खरीद गरीएको फर्म</th><th>पशु विवरण</th><th>संख्या</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>गाउँपालिका चालू</td><td>२२१३।०७९।३।२३</td><td>३</td><td>चनौटा एग्रो प्रालि</td><td>बाखाको पाठपाठी</td><td>२५</td><td>१९६२३७।००</td></tr>
<tr><td></td><td>२०९५।०७९।३।१६</td><td>११</td><td>लक्ष्मण कृषि फर्म</td><td>बंगुरको पाठपाठी</td><td>१६</td><td>३०००००।००</td></tr>
<tr><td></td><td>२०५२।०७९।३।१३</td><td>१९</td><td>मुक्तान परिवार कृषि तथा पशुपक्षि फर्म</td><td>पाडापाडी</td><td>२८</td><td>४९५६००।००</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td></td><td>१९२५।०७९।३।२</td><td>१९</td><td>मुक्तान परिवार कृषि तथा पशुपक्षि फर्म</td><td>पडा मझौला</td><td>५</td><td>८८५००।००</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>१९</td><td>मुक्तान परिवार कृषि तथा पशुपक्षि फर्म</td><td>पाडा सानो</td><td>१</td><td>११५००।००</td></tr>
<tr><td></td><td>१९१८।०७९।३।१</td><td>१६</td><td>कोइराला गाई भैसी फर्म</td><td>गाई</td><td>१</td><td>५००००।००</td></tr>
<tr><td></td><td>१९१३।०७९।३।१</td><td>१६</td><td>कोइराला गाई भैसी फर्म</td><td>गाई</td><td>१</td><td>५००००।००</td></tr>
<tr><td></td><td>१५५७।०७९।१।१९</td><td>१५</td><td>बिबिआर एग्रो प्रालि</td><td>वोयर बोका</td><td>५</td><td>२४९३७५।००</td></tr>
<tr><td></td><td>१७८७।०७९।२।१८</td><td>१७</td><td>निर्मला वहुउद्देश्य कृषि तथा पशु फर्म</td><td>गाई</td><td>२</td><td>१०००००।००</td></tr>
<tr><td></td><td>१७२०।०७९।२।११</td><td>१५</td><td>पाखिन एकीकृत कृषि तथा पशुपछि फार्म</td><td>वर्ण शंकर बाखा</td><td>१२</td><td>१०००००।००</td></tr>
<tr><td></td><td>१६५२।०७९।२।३</td><td>१७</td><td>प्रिन्सु बहुउद्देश्यीय कृषि तथा पशुपंछि फार्म</td><td>पाडी</td><td>२</td><td>९६०००।००</td></tr>
<tr><td></td><td>१६५०।०७९।२।३</td><td>११</td><td>दिगप कृषि तथा पशुपंक्षि फार्म</td><td>जर्सि मालिकालो</td><td>२</td><td>१०००००।००</td></tr>
<tr><td colspan="6">जम्मा रू</td><td>१८३७२१२।००</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>३७</td><td></td><td></td><td>मासु मिसन (पाडा प्रवर्धन कार्यक्रम) : आयोजना तथा कार्यक्रमको लागि बजेट प्रस्ताव गर्दा बढी प्रतिफल वा उपलब्धी प्राप्त हुने, तुलनात्मक लाभ बढी भएका र उपलब्धी प्राप्त हुने र सामाजिक लाभ उच्च भएका कार्यक्रमको प्रस्ताव गर्नु पर्ने तथा ती कार्यक्रमको उपलब्धी मापक सूचक समेत तयार गर्नु पर्दछ ।पालिकाले संघीय सशर्त बजेट अन्तर्गत कृषि तथा पशु तर्फको बजेटबाट मासु मिसन तथा पाडा प्रबर्धन कार्यक्रम सञ्चालन अन्तर्गत विभिन्न कृषि तथा सहकारी संस्थालाई अनुदान दिई सहकारी संस्थाले सदस्यहरुलाई १/१ पाडा वितरण गरेको छ । तर त्यस कार्यक्रमको खास उद्देश्य, प्राप्त हुने प्रतिफलको आँकलन र उपलब्धी मापक सूचकहरुको विकास गरेको देखिएन । यस मासु मिसनले मकवानपुर जिल्लालाई</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			मासुमा आत्म निर्भर बनाउन खोजेको हो वा देशलाई नै मासुमा आत्म निर्भर बनाउन खोजेको हो ? उद्देश्य स्पष्ट देखिदैन । पालिकाले ९ वटा सहकारी संस्था मार्फत ७२ जना किसानहरुलाई एक/१ वटा पाडा अनुदानमा दिई रु १२०२००।० मासु मिसन कार्यक्ममा खर्च गरेको छ । उद्देश्य स्पष्ट नभएको दीर्धकालिन लाभलाई आँकलन गर्न नसकिने यस किशिमको कार्य्रक्रममा वजेट विनियोजन खर्चको सान्दर्भिकता पुष्टि हुनु पर्दछ ।	
३८			**मिनि टेलर खरीद र वितरणः** उप महानगरपालिकाले कृषि इन्जिनियरीङ्ग प्रवर्द्धनका कार्यक्रम संचालन लागि विभिन्न कृषक समूह सहकारीलाई अनुदान उपलव्ध गराएकोमा पटके निर्णयका आधारमा खरीद तथा वितरण गरेको छ । खरिदको लागत अनुमान, स्पेशिफिकेशन नवनाउँदा खरिद मुल्य पटकै पिच्छे फरक रहेकोले खरीद मितव्ययी छ भन्न सकिने आधार छैन । लागत अनुमान र स्पेशिफिकेशन तयार नगर्दा कति HP/ डिजल/ पेट्रोल/ कति Chaff Cutter आदि कुनै विवरण नखुलेको हुँदा खरीद गरीएका ञवस्तु यथार्थ नै छ भन्ने आधार देखिदैन । वितरण गरिएका मिनि टेलरको प्राविधिक बाट गुणस्तर परीक्षण गरी तोकिए अनुसार छ कि छैन सो समेत प्रमाणित गराई वितरण गर्नु गराउनु पर्नेमा सो गरेको छैन। खरीद गरीएका मिनि टेलरको बिमा पनि गरीएको छैन। विगतमा यस्तै सर्तमा कति कृषकलाई कति मिनि टेलर वितरण गरिएको थियो यसको कुनै विवरण अद्यावधिक छैन ।जसले गर्दा दोहोरो परे नपरेको यकिन हुन सकेन । यस्तै प्रकारको अनुदान प्रदेश सकरकारबाट पनि वितरण गर्ने गरेकोले दोहोरो पर्न जाने पनि देखिन्छ । तसर्थ नियमित अनुगमन गरी वितरण भएका कृषकलाई कार्ययोजना तयार गरी अभिलेखिकरण गरी दोहोरो नपर्ने गरी अनुदान दिने गर्नु पर्ने देखिन्छ ।कृषक छनौटका आधारहरू के के हुन र के कसरी मूल्यांकन भई उक्त संस्था तथा कृषक छनौट भए सो खुल्ने आधार केही देखिदैन।वडाबाट खरिद भई सामाग्रीहरू हस्तान्तरण भएको र व्यक्ति तथा संस्था तोकी वडाबाट भुक्तानीको लागि सिफारीस भएको पाइयो । निश्चित कानूनी आधार वेगर छनौटका आधार वेगर अनुदान दिएको उपयूक्त देखिएन । यस्ता वितरण प्रक्रियालाई पालिकाबाट व्यवस्थित गरी अनुदान दिने व्यवस्था गर्नु पर्दछ । लेखापरीक्षणको क्रममा नमूना छनौटको आधारमा अनुदानको परीक्षण गर्दा निम्न कृषि सहकारी संस्थालाई वितरण गरीएका केही उदाहरण निम्नानुसार छ ।	

शिर्षक	गोभौनं र मिति	वडा नं	वितरण गरीएको संस्था	विवरण	संख्या	रकम
गाउँपालिका चालू	२२६०।०७९।३।२४	१८	साना किसान कृषि सहकारी संस्था	ट्याक्टर	१६	७०००००।००

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td rowspan="5"></td><td>१६६१।०७९।२।४</td><td>१६</td><td>अन्नपूर्ण कृषक समूह</td><td>हाते ट्याक्टर</td><td>१</td><td>४९७५०।००</td></tr>
<tr><td>१५८२।०७९।१।२१</td><td>१४</td><td>सुनगाभा कृषक समूह</td><td>हाते ट्याक्टर</td><td>१</td><td>३२५००।००</td></tr>
<tr><td rowspan="3">१५७९।०७९।१।१९</td><td rowspan="3">१५</td><td rowspan="3">श्री श्याम वाटिका एकीकृत कृषि फाराम</td><td>हाते ट्याक्टर</td><td>१</td><td>४८०००।००</td></tr>
<tr><td>Chaff Cutter with motor(3hp)</td><td>१</td><td>३३५००।००</td></tr>
<tr><td>170F Petrol minitiller 7hp</td><td>१</td><td>४६५००।००</td></tr>
<tr><td colspan="6">जम्मा रू</td><td>९१०२५०।००</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>३९</td><td></td><td></td><td>प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमः प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका २०७६ अनुसार प्रधानमन्त्री रोजगार कार्क्रमको मूख्य उद्देश्य मुलक भित्र रोजगारका प्रयाप्त अवसर सिर्जना गरि उपलव्ध बेरोजगार जनशक्तिको लगत तयार गरि आर्थिक विकासमा योगदान पुऱ्याउने सुनिश्चितता गरी सामाजिक सुरक्षाको ब्यवस्था गर्नु रहेको छ।कार्यविधि अनुसार बेरोजगार युवाको लगत तयार गरि उनिहरूलाई रोजगारको अवसर प्रदान गरि उनीहरूको आर्थिक विकासमा सहयोग पुऱ्याउने योजना संचालन गर्नुपर्नेमा सो अनुसार संचालन भएको देखिदैन।तसर्थः कार्यक्रमको मुल मर्म अनुसार कार्यक्रम सञ्चालन गरी आर्थिक विकासमा योगदान पुग्ने गरी गर्नु पर्दछ।स्थानीयतहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभूत गराउन एवं सामूदायिक पूर्वाधारहरूको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीयतह भित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेकोछ।यस परीयोजना अर्न्तगत २०० जनाले रोजगारी पाएको देखिन्छ ।कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारीत सामुदायिक आयोजना (संञ्चालन तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७७ को परिच्छेद ६(२०) मा स्थानिय तहले वेरोजगार सूचीको विवरण,श्रमिक समुहको हाजिरी विवरण,भुक्तानी प्राप्त गर्ने श्रमिकको नाम,प्राप्त रकम र खर्च विवरणको सार्वजनिक परीक्षण गराउनु पर्नेछ भन्ने व्यवस्था गरेकोमा यस उपमहानगरपालिकाले यस आवमा सञ्चालन भएका आयोजनाको सार्वजनिक परीक्षण गराएको देखिएन ।उप महानगरपालिकाले आयोजना सञ्चालन गर्दा पारदर्शिता र उत्तरदायित्व कायम गर्नु पर्दछ ।जसकालागि सार्वजनिक परीक्षण गराउनु पर्दछ ।यस कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानीयतह भित्रका</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			वडाहरूमा सडक नाला, मोटर बाटो, सिंचाई कूलो मन्दिर निर्माण कार्य लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गरी यस वर्ष ७७ जना लाई रोजगारी उपलव्ध गराई रू ३७१४१४९ खर्च गरेको छ। लक्षित वर्ग लाई औषत दिन ६४.७५ देखि ९९.६७ दिन सम्म रोजगारी उपलब्ध गराई श्रमिक ज्याला, प्रशासनिक र कार्यक्रम खर्च समेत खर्च लेखेका छन् ।उक्त खर्च वाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भएता पनि कामको दीगोपना तथा दीर्घकालीन रोजगारी सृर्जना भएको देखिंदैन। बित्तिय प्रगति ६९.१९ देखि ९९.८८ प्रतिशत सम्म देखाएको छ भने भौतिक प्रगति देखाएको छैन । यस बाट भौतिक कार्य भएको छ भन्ने आधार खुल्दैन । साथै सो को अनुगमन प्रतिवेदन समेत राखेको देखिएन ।	
४०			**औषधि खरिद** स्वास्थ्य सेवा विभागले जारी गरेको कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिकामा खरिद गरिने औषधीको व्याच नम्बर र एक्सपायरी मिति उल्लेख भएको हुनु पर्ने, औषधीको Expiry date कम्तिमा १८ महिना बाँकी रहनु पर्ने उल्लेख छ ।पालिकाले आयुर्वेद र एलोपेथिक औषधीहरु रु ३०८७३८७।० को खरिद गरेकामा औषधिहरुको विलमा Batch No. र Expiry date खुलाएको देखिएन ।गुणस्तरीय औषधी खरिदको लागि यसतर्फ कार्यालयले ध्यान पुऱ्याउनु पर्दछ।	
४१			**फरक नर्म्सको प्रयोग :** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४, को नियम १० मा स्वीकृत नर्म्स अनुसार लागत अनुमान तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था छ ।जस अनुसार सडक सम्बन्धी कार्यको लागि सडक विभागको नर्म्स, भवनको लागि भवन विभागको नर्म्स र पुरातत्व सम्बन्धी कार्यको लागि पुरातत्व विभागको नर्म्स लगायत अन्य निकायले तयार गरेको कार्य प्रकृति अनुसारको स्वीकृत नर्म्सलाई आधार लिई लागत अनुमान तयार गर्ने व्यवहारमा प्रचलन रहेको छ । कुनै निकायको लागत निर्माण गर्ने सन्दर्भमा आफ्नो छुट्टै नर्म्स नभएको र अन्य नकायले तयार गरेका एउटै कार्य प्रकृतिको एक भन्दा धेरै नर्म्स भएको सम्बन्धमा तुलना गरी ती मध्ये लागत किफायती तथा मितव्ययी हुने नर्म्स प्रयोग गरी लागत अनुमान तयार गर्नु पर्दछ ।निर्मण कार्यको सम्बन्धमा पालिकाको आफ्नै छुट्टै नर्म्स नभएको अवस्थामा अन्य निकायका उपलब्ध नर्म्स मध्ये तुलना गरी किफायती नर्म्स प्रयोग गर्नु पर्नेमा सो अनुसार गरेको देखिएन ।पालिकाले सडक निर्माणको लागत लनुमान तयार गर्दा सडक विभागले जारी गरेको नर्म्स प्रयोग नगरी स्थानीय पूर्वाधार तथा कृर्षि सडक विभागको नर्म्स प्रयोग गरेकोले उपभोक्ता समिति मार्फत सम्पादित कामको भुक्तानी गर्दा सडक विभागले जारी गरेको नर्म्स अनुसार हुने दरले भन्दा देहाय अनुसार बढी खर्च भएको देखिएकोले बढी व्ययभार परेको रु	१९,२३९,३७०

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			(see table below)	

योजना	काम	सम्पादित काम परिमाण	सडक विभाग को नर्म्स अनुसारको दर	डोलीडारको नर्म्स अनुसारको दर	फरक दर	फरक दरको कारण बढि भएको व्यय
आर्थिक वर्ष २०७७।७८ का योजनाहरु						
नयाँ रोड सडक वस्ती हेटौडा ७	PCC 1:2:4	१२३.४ घ मी	८४२३	१०७३५	२३१२	२८५३००
वालिका टोल विकास संस्था अन्तर्गत हेटौडा ५	PCC 1:2:4	१९०.६६	८४२३	१०७३५	२३१२	४४०८०६
सिग्रेनी गुरौविर्ता बाटो हेटौडा १२	PCC 1:2:4	१०३.६३	८४२३	१०७३५	२३१२	२३९५९२
चिसापानी दमार बाटो हेटौडा १६	PCC 1:2:4	१३३.६२	८४२३	१०७३५	२३१२	३०८९२९
मिलन चौतारी बाटो हेटौडा ५	PCC 1:2:4	६९.०५	८४२३	१०७३५	२३१२	१६९६४३
गर्दोई कर्रा सडक	PCC 1:2:4	१८७.४८	८४२३	१०७३५	२३१२	४३३४५४
त्रिभुवन नगर त्रिशुले सडक	PCC 1:2:4	९४.३४	८४२३	१०७३५	२३१२	२१८११४
वरको वोट देखि धमला टोल	PCC 1:2:4	६३.०६	८४२३	१०७३५	२३१२	१४५७९५
प्रगति नगर कृषि सडक	PCC 1:2:4	७५	८४२३	१०७३५	२३१२	१७३४००
प्रणमी नगर देखि फायरलाइन सडक	PCC 1:2:4	६१.४८	८४२३	१०७३५	२३१२	१४२१४२
राजदेवी गुवावारी सडक हेटौडा १७	PCC 1:2:4	१९३.४५	८४२३	१०७३५	२३१२	४४७२५६
गोर धारा राजदेवी बाटो	PCC 1:2:4	३१०.२१	८४२३	१०७३५	२३१२	७१७२०५

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

नया मनकामना रोड	PCC 1:2:4	७७.५६	८४२३	१०७३५	२३१२	१७९३१८
भित्रि चिसापानी रोड	PCC 1:2:4	६६.५६	८४२३	१०७३५	२३१२	१५३८८७
शक्ती मन्दिर बाटो	PCC 1:2:4	८९.१८	८४२३	१०७३५	२३१२	२२६९९२
मयुर धाम देखि सृजनाको घर जाने बाटो	PCC 1:2:4	११६.९८	८४२३	१०७३५	२३१२	२७०४५७
शान्ति चोक दक्षिण बाटो	PCC 1:2:4	६३.९८	८४२३	१०७३५	२३१२	१४७९२२
मिलनचोक चन्द्र बहादुर डिमडंगको घरसम्मको वाटो	PCC 1:2:4	१०५.८१	८४२३	१०७३५	२३१२	२४४६३३
स्याङताङ टोल जाने बाटो	PCC 1:2:4	१२७.३८	८४२३	१०७३५	२३१२	२९४५०५
मग्राशान्ती टोल	PCC 1:2:4	११६.८७	८४२३	१०७३५	२३१२	२७०२०३
नमुना टोल	PCC 1:2:4	९३.३७	८४२३	१०७३५	२३१२	२१५८७१
पाखिन चोक देखि मानेडाँडा बाटो	PCC 1:2:4	८३.७८	८४२३	१०७३५	२३१२	१९३६९९
गोरक्ष स्कुल देखि एकल खेत बाटो	PCC 1:2:4	११९.७९	८४२३	१०७३५	२३१२	२७६९५४
आर्थिक वर्ष २०७८।७९ का योजनाहरु	PCC 1:2:4		८४२३	१०७३५	२३१२	०
नमोवुद्ध सृजनशील संयुक्त बाटो	PCC 1:2:4	१२९.४४	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	२३४११३
वनेलधाप बाटो	PCC 1:2:4	२३४.७२	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	४२४५२८
थापा टोल मानव सेवा आश्रम जाने बाटो	PCC 1:2:4	९०.४५	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१६३५९३
राजकुमार थापाको घर अगाडी	PCC 1:2:4	५६.२१	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१०१६६४

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

सानो गंगटे शिरान टोल बाटो	PCC 1:2:4	९३	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१६८२०५
दाहाल टोल बाटो	PCC 1:2:4	१८१.७६	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	३२८७४२
चक्रपथ देखि खड्का टोल	PCC 1:2:4	८४.२३	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१५२२४३
प्रणामी नगर भोलनटोल बाटो	PCC 1:2:4	८७.५९	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१५८४२०
धर्म मिश्रको घर देखि मुरारी न्यौपानेको घरसम्मको बाटो	PCC 1:2:4	८९.३६	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१६१६२१
जरुङ दमार हुँदै गुम्बाडाडा बाटो	PCC 1:2:4	१२५.८५	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	२२७६२०
हात्तीगौंडा हुँदै नवलपुर जाने बाटो	PCC 1:2:4	१७७.३२	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	३२०७११
डाङडुङे खोलाको पुल देखि मिलनटोल बाटो	PCC 1:2:4	१७८.७७	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	३२३३३४
सदभाव गल्ली	PCC 1:2:4	१०९.४८	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१९८०१२
अशोक वाटिका निर्माण	PCC 1:2:4	९४.३१	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१७००७०
वेल डाँडा ओरालो देखि गोठ दमार बाटो	PCC 1:2:4	२३१.२६	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	४१८२७१
विज्ञान टोल र तिरुवा टोल बाटो	PCC 1:2:4	८३.७०	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१५१३८५
सिमलटार बाटो	PCC 1:2:4	१३५.८५	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	२४५७०६
अग्राठे मार्ग	PCC 1:2:4	८७.५	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१५८२५८
अरनीको टोल बाटो	PCC 1:2:4	७६.९५	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१३९१७६
सानो कल्याणटार बाटो	PCC 1:2:4	१२७.०५	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	२२९७९०

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
			बराल टोल बाटो	PCC 1:2:4	१०६.४८	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१९२५८६	
			ठूलो दमार ज्योती मार्ग	PCC 1:2:4	१८१.३४	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	३२७९२४	
			वि पि मार्ग	PCC 1:2:4	९४.२५	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१७०४६६	
			रातोमाटे अधुरो बाटो	PCC 1:2:4	१२९.१२	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	२३३५३४	
			सहारा पथ	PCC 1:2:4	१९६.८५	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	३५६०३५	
			वज्रचोकबाट अंगारे बाटो	PCC 1:2:4	९२.२७	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१७५९२८	
			पासाङ लामा शेर्पा सडक	PCC 1:2:4	१३७.६४	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	२४८९४४	
			धर्मपथ टोल सडक	PCC 1:2:4	९१.६५	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१६५७६३	
			पाथीभरा भैरब डाँडा सडक	PCC 1:2:4	२९२.११	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	३४७४६१	
			राईटोल राजदेवी सडक	PCC 1:2:4	१०३.१७	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१८६५९९	
			सियाराम राईको घरदेखि देव अधिकारीको घरसम्मको बाटो	PCC 1:2:4	१४५.९४	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	२६३९५६	
			कोइरालाजी देखि राई बाटो	PCC 1:2:4	६८.९३	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१२४६७०	
			दमार हुँदै वन समितिको बाटो	PCC 1:2:4	८५.६५	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१५४९१२	
			चक्रपथ राना टोल बाटो	PCC 1:2:4	८३.९५	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१५१८३७	
			वौराटार सडक	PCC 1:2:4	८२.०१	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१४८३२८	
			टुटेपानी विचटोल सडक	PCC 1:2:4	८०.०९	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१४४८५५	
			कल्याणटार विसघरे सडक	PCC 1:2:4	७१.२६	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१२८८८५	
			गौरी गाँउ ठाडो बाटो	PCC 1:2:4	१२१.०८	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	२१८९९२	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

नयाँरोड	PCC 1:2:4	९५.०९	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१७२००३
मुस्कान टोल बाटो	PCC 1:2:4	७६.१४	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१३७७११
पाखिन टोल सडक	PCC 1:2:4	१२२.७४	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	२२०७११
प्रताप टोल गुरुङ टोल सडक	PCC 1:2:4	९५.१	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१७२००३
बीच रोड मुक्तान टोल सडक	PCC 1:2:4	१३२.०३	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	२३८७९७
दिया थपा - मुक्तान टोल सडक	PCC 1:2:4	१७१.८३	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	३१०७८२
रुद्रेश्वर टोल स्थित यदु कुमार – जज अधिकारीको घरसम्मको	PCC 1:2:4	९७.८४	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१७६९५९
किरण चोक टोल सडक	PCC 1:2:4	६८.७८	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१२४४००
अच्युत भण्डारी – चालिसे कुवाँ सम्मको बाटो	PCC 1:2:4	९३.१०	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१६८३८६
वुद्ध मार्ग	PCC 1:2:4	१०९.४६	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१९७९७६
श्रमिक पथ	PCC 1:2:4	१५१.४३	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	२७३८८५
राजदेवी चोक – विसु सरको घर सम्मको बाटो	PCC 1:2:4	८८.६१	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१६०२६५
सुरेश लिम्बुको घर जाने बाटो	PCC 1:2:4	१०३.३३	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१८६८८९
मोरङ्गे धाप सडक	PCC 1:2:4	१९९।०९	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	३६००८६
तल्लो ताल बाटो	PCC 1:2:4	९६.२२	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१७४०२९
वनस्पति चोक अगाडीको बाटो	PCC 1:2:4	६८.५३	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	१२३९४७
सिद्धार्थ बाबा रुम्पा टोल	PCC 1:2:4	१४८.५८	८००२	९८१०.६६	१८०८.६६	२६८७३०

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>शान्ती टोल</td><td>PCC 1:2:4</td><td>९०.५०</td><td>८००२</td><td>९८१०.६६</td><td>१८०८.६६</td><td>१६३६८३</td></tr>
<tr><td>बलेधाप खा पा टयांकी जाने बाटो</td><td>PCC 1:2:4</td><td>६९.३९</td><td>८००२</td><td>९८१०.६६</td><td>१८०८.६६</td><td>१६३६८४</td></tr>
<tr><td>उत्तरपानी सिरान टोल जाने बाटो</td><td>PCC 1:2:4</td><td>९४.६०</td><td>८००२</td><td>९८१०.६६</td><td>१८०८.६६</td><td>१७१०९९</td></tr>
<tr><td>शान्ति नगर स्ल्याव ढलान</td><td>PCC 1:2:4</td><td>२९०.०४</td><td>८००२</td><td>९८१०.६६</td><td>१८०८.६६</td><td>५२४५८४</td></tr>
<tr><td>रमनथली सडक ढलान</td><td>PCC 1:2:4</td><td>८९.१८</td><td>८००२</td><td>९८१०.६६</td><td>१८०८.६६</td><td>१४८२७३</td></tr>
<tr><td>रमनथली छेउ बाटो ढलान</td><td>PCC 1:2:4</td><td>९९.१२</td><td>८००२</td><td>९८१०.६६</td><td>१८०८.६६</td><td>१७९२७४</td></tr>
<tr><td>जम्मा रू</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>१९२३१३७०</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>४२</td><td></td><td></td><td>लागत सहभागिताः पालिकाले आयोजना/कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने, नगद सहभागिता तोकिएको अवस्थामा सहभागिता वापतको रकम सम्बन्धित स्थानीयतहको खातामा दाखिला गरी सो को भौचर प्राप्त भएपछि मात्र उपभोक्ता समितिसँग योजना सम्झौता गर्नु पर्दछ ।तर उप महानगरपालिकाले लागत सहभागिता सहितका लागत अनुमान तयार गरेको देखिएन।अतःनगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>४३</td><td>१५८</td><td>२०७९-१-२५</td><td>बढी भुक्तानी : रकम भुक्तानी पूर्व विल भरपाई र आवश्यक कागजात पुगे नपुगेको चेक जाँच गरी भुक्तानी दिनु पर्दछ । पालिकाले गरिव घर परिवार पहिचान तथा परिचयपत्र वितरण कार्यक्रम अन्तर्गत १९ वटा वडामा गुनासो सुनुवाईको लागि २०७८ फागुन ४ देखि २०७९।१।३ सम्मको लागि रु ३०२००।० पारिश्रमिक दिने गरी २ जना सहायक सरिता शर्मा, विष्णु तिमिल्सिना लाई खटाएको मा निजहरुई ३२३५० को दरले भुक्तानी गरेको देखिएकोले बढी भएको भुक्तानी ४३००।० मा कटाएको कर रु ४३ घटाई बढी भुक्तानी भएको रकम असूल हुनु पर्ने देखिएको रू</td><td>४,२५७</td></tr>
<tr><td>४४</td><td></td><td></td><td>आन्तरिक लेखापरीक्षणः: स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७७(२) मा स्थानीय तहले आर्थिक कारोबारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारीताको आधारमा प्रत्येक चौमासिक समाप्त भएको एक महिना भित्र आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने उल्लेख छ। तर यस नगरपालिकाले यस वर्षको आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			गराएको छैन। तसर्थ कानुनमा तोकिए बमोजिम आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराई आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउने तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ।	
४५			**वातावरणीय प्रभावः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ मा उप महानगरपालिका क्षेत्रमा स्थल, जल, वायु तथा ध्वनी प्रदूषण नियन्त्रण गरी वातावरण संरक्षण गर्ने कार्यमा सहयोग गर्ने गराउने कर्तव्य तोकेको छ। पालिकाले यो वर्ष विपद व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण तथा जलवायु परिवर्तन, वन तथा भू—संरक्षण, जलाधार संरक्षण, फोहोरमैला तथा ढल व्यवस्थापन लगायतका वातावरणीय प्रभाव न्यूनीकरणको कार्यमा वजेट तय गरेको देखिएन। वातावरण संरक्षणको एकीकृत दीर्घकालीन योजना तयार गरेको छैन। सालबसाली सरसफाईको काममा गाउँक्षेत्रको सडक सफाई, फोहोर संकलन गरी ढुवानी केन्द्रमा जम्मा गर्ने, नियमित सरसफाई, दैनिक ढल निकास खोल्ने कार्य, सिनो व्यवस्थापन, भूस्याहा कुकुर नियन्त्रण, लास व्यवस्थापन, चाडपर्व, शनिवार नगर र नदी सरसफाई आदी कार्यहरू पर्दछन्। उप महानगरपालिकाबाट ढल निर्माणको एकीकृत बहुवर्षे योजना बनाएको देखिएन । सोलार बत्ती, मोटोराइज ट्राइसाईकल, ब्यालर, कम्पोष्ट प्लान्ट सचेतना लगायतको अभियान सञ्चालन गरी ग्रामीण वातावरण सुधार गर्ने कार्य भएको छैन। वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कनलाई ध्यान दिई कार्यक्रम सञ्चालन गरिनुपर्दछ ।	
४६			**प्रमाण नभएकोः** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०६४ को नियम ३९ मा सरकारी रकम खर्च गर्दा विल भरपाई र खर्च र कारोवारलाई पुष्ट्याई गर्ने प्रमाण कागजात राख्नु पर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले देहाय अनुसार गरेका खर्चको गरेको सबन्धितलाई ती सामाग्रीहरु हस्तान्तरण गरेको प्रमाण नदेखिएकोले ति प्रमाण कागजातहरु पेश हुनु पर्ने रु	९६७,८४२

शीर्षक	गो भौ र मिति	सामाग्री	रकम	प्रयोजन
गा पा पूँजीगत				
	११४।२०७८।५।२५	ह्युम पाइप १५थान	४००४४३।०	वासामाडी स्थित मनकामना सरस्वती टोलको लागि
	१३३।२०७८।६।१	एच डि पि पाइप	९९३४९।०	नखुलेको
संघीय सशर्त चालु	५९।२०७८।९।२६	उन्नत विउ	४६८०५०।०	नखुलेको

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

		गंहु २३५० केजी		
		तोरी १०५० केजी		
जम्मा			९६७८४२।०	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४७			**मूल्य अभिवृद्धि कर कट्टी र दाखिलाः** मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ को नियम ६(ग) (आर्थिक ऐन, २०७६ वाट संसोधन) वमोजिम सरकारी निकाय तथा संघ सँस्थाहरुले करार गरी खरिद गरेको बस्तु तथा सेवाको बिल भुक्तानी गर्दा विजकमा उल्लेखित मूल्य अभिवृद्धि करको ३० प्रतिशत कट्टा गरी कार्यालयले संबन्धित फर्मको नाममा कर कार्यालयमा दाखिला गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले देहाय अनुसार मूल्य अभिवृद्धि कर कट्टा गरी दाखिला गरेको नदेखिएकोले असूल हुनु पर्ने तथा मूल्य अभिवृद्धि कर समायोजन प्रमाण पेश हुनु पर्ने रु.	४७६,७१२

गो भौ र मिति	फर्मको नाम	विजक नं र मिति	भूक्तानी भएको मू अ कर	कट्टा गर्नुपर्ने मू अ कर
गा पा पूँजीगत				
७३।२०७८।५।१७	ट्याक्टर्स नेपाल प्रा लि	२१४०।२०७८।१।२	६५००	१९५०
७३।२०७८।५।१७	ट्याक्टर्स नेपाल प्रा लि	२१५२।२०७८।१।२	२७१८७	८१५६
७३।२०७८।५।१७	ट्याक्टर्स नेपाल प्रा लि	२१९४।२०७८।१।२०	८९४९३	२६८४७
८४।२०७८।५।२०	साइमन सप्लायर्स	२६।२०७८।३।७	१०८६०	३२५८
८४।२०७८।५।२०	साइमन सप्लायर्स	३०।२०७८।३।१०	८३२४	२५०२
८४।२०७८।५।२०	साइमन सप्लायर्स	२८।२०७८।३।९	११३२९	३३८९
१११।२०७८।५।२५	जि वि हेम पाइप प्रालि	२०७८।३।१६	५५९७५	१६७९२
१३१।२०७८।५।३१	मनकामना स्टिल फर्निचर	३७।२०७८।५।३१	३०९५३	९२८६
१३२।२०७८।६।१	टाइम्स अटो हव	१५०२।२०७८।५।२८	२५८७३	७७६२

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			(nested table below)	

१५४।२०७८।६।१२	लक्ष्मण फर्निचर	७२,७३ , ७४।२०७८।६।१२	५१८१४	१५५४४
१७०।२०७८।६।१४	डिजी टेक सप्लायर्स	२,३।२०७८।६।१४	२२६२९	६७८९
१७१।२०५८।६।१४	सफ्ट टेक्नोलोजी सोलुसन	१।२०७८।५।२४	४६९३८	१४०८१
२०७।२०७८।६।२०	श्रीया सप्लायर्स	२०७८।६।१३	५४५२२	१६३५६
२५५।२०७८।७।१५	मंगल सप्लायर्स	१।२०७८।७।२	३६०७५	४६९०
२५६।२०७८।७।१५	राज मोटर्स प्रा लि	४३,४४।२०७८।६।३१	५६८०९	१७०४२
२६१।२०७८।७।१६	लक्ष्मी ईन्जिनियरिङ वर्क सप	२०७८।६।१५	४३०४९	१२९१५
३११।२०७८।८।१०	ओरियन्ट आइटी सोलुसन सप्लायर्स	११।२०७८।७।१६	५७४८६	१७२४६
३१२।२०७८।८।१०	शर्मा इलेक्ट्रोनिक्स	३०।२०७८।७।१५	५७४१६	१७२४४
३२३।२०७८।८।२०	न्यू आर जे इलेक्ट्रोनिक्स	१०७।२०७८।६।१५	२२६६८	६८००
३३१।२०७८।८।२१	गिन्नी एण्ड सन्स	३८८।२०७८।७।४	२८४०४	८५२१
३३२।२०७८।८।२१	विज्ञ इन्टर नेश्नल सप्लायर्स	२०७८।७।१५	२४०५०	७२१५
३५८।२०७८।८।२४	एम एन वि सि प्रा लि	८८।२०७८।७।१६	४५६६७	१३७००
३५७।२०७८।८।२४	फाइभ स्टार सप्लायर्स	२०७८।८।२४	२२६२९	६७८९
३४८।२०७८।८।२३	कालिका मोटरसाईकल पाट्र्स	७०४, ७०५।२०७८।८।३	५७४९९	१७२४९
३६४।२०७८।९।४	न्यू दिया इलेक्ट्रिकल	६६।२०७८।८।१९	५७२९७	१७१८९
४२६।२०७८।९।२२	टाइम्स अटो हब्स	३९५९।२०७८।८।३	२८८६४	८५५९

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

४९५।२०७८।१०।५	मल्टीनेश्नल विजनेश कन्सर्न प्रा लि	२२५।२०७८।९।२	५१५०५	१५४५१
५२३।२०७८।१०।१२	एराटोक सप्लायर्स	३१।२०७८।८।२०	१५८६४	४७५९
५२४।२०७८।१०।२२	मुक्तिनाथ इलेक्ट्रिक	२८१।२०७८।९।२७	२७२६१	८१७८
५३१।२०७८।१०।१४	एडभान्स टेक्नोलोजी ग्रुप	९२।२०७८।९।११	५६०९५	१६८२८
५४७।२०७८।१०।१८	युनाइटेड ट्रेडिङ	७१।२०७८।९।२७	४२२६९	१२६८१
५५६।२०७८।१०।२१	न्यू होम सर्जिकल स्टोर्स एण्ड सप्लायर्स	६०९, ६१०।२०७८।८।२९	५००६१	१५०१८
५६०।२०७८।९।२१	सुविज्ञ इलेक्ट्रिक्स एण्ड सप्लायर्स	६।२०७८।९।१९	१८२७२	५४८१
५८६।२०७८।१०।२६	गिन्नी एण्ड सन्स	७६०।२०७८।१०।९	२९८८८	८९६६
५९८।२०७८।११।२	स्काइलिक सोलुसन	९६।२०७८।१०।१०	५६९९२	१७०९८
६२५।२०७८।११।६	विवेक सप्लायर्स	१११।२०७८।१०।१२	५३०९८	१५९२९
६३२।२०७८।११।१८	त्रिवेनी इन्टर प्राइजेज	१५२।२०७८।११।२६	५६५३०	१६५५९
६५६।२०७८।११।११	मुनलाइट टेक्नोलोजी	८२।२०७८।१०।२३	५६४९६	१६९४९
६६०।२०७८।११।१२	नेपाल पावर सोलुसन	०४।२०७८।७९	४८९७४	१४६९२
संघीय सशर्त चालु				०
१९४।२०७९।२।२५	न्यू लाइट अफसेट प्रेस	६।२०७९।१।१९	६७५०९	२०२५२
जम्मा				४७६७१२

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४८			**शिर्षकगत अभिलेखः** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९ मा खर्च गर्ने वा खर्चको निकासा दिने अधिकार प्राप्त अधिकारीले रकम स्वीकृत बजेट भित्र र सम्वन्धित खर्च शिर्षकमा बाँकी रहेको लगायतका कुरा विचार गरी निकाशा दिनुपर्ने र सो अनुसार स्रेस्ता राख्नु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले यो वर्ष संघिय सशर्त अनुदान शिर्षकमा कुल विनियोजित रकमको शिर्षकगत अभिलेख नराखी, स्वास्थ्या, शिक्षा, महिला, कृषि, पशु र वन तथा वातावरणको एकमुष्ठ अभिलेख राख्नाले विनियोजन अनुसार निकाशा भयो कि भएन भनि एकिन गर्ने आधार छैन । वर्षान्तमा संघिय सशर्त तर्फ निकासा भएको मध्ये कुन शिर्षकको के कति रकम फिर्ता भयो एकिन गर्न सकिएन । शिर्षकगत अभिलेख राखी स्रेस्ता व्यवस्थित गर्ने तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ ।	
४९			**तालिम तथा कार्यशाला गोष्ठी सञ्चालनः** कार्यालयले सीप विकास तालिम तथा स्थानीय कार्यशालाहरू सञ्चालनमा विल भरपाईहरूको आधारमा खर्च गर्ने गरेको पाइन्छ ।तालिम सञ्चालनको स्पष्ट कार्ययोजना, सहभागी विवरण, प्रशिक्षण कक्षाको विवरण र कार्यपत्र लगायत तालिम तथा कार्यशाला गोष्ठी सञ्चालनका लागि अत्यावश्यक विवरण समेत समावेश गर्ने गरेको देखिएन। आगामी दिनहरूमा कार्यालयले यस्ता तालिम तथा स्थानीय कार्यशालाहरू सञ्चालन गर्दा स्पष्ट कार्ययोजना सहित तालिम सञ्चालनका अत्यावश्यक विवरण समावेश गरी तालिम तथा कार्यशाला गोष्ठी सञ्चालन गर्ने र खर्च लेख्ने गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
५०			**सामाजिक सुरक्षाः** कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न नियमित रूपमा अनुगमन गर्नुपर्ने केन्द्रिकृत सूचना प्रणालीमा प्रविष्टी गरी अद्यावधिक गर्ने जिम्मेवारी सामाजिक सुरक्षाको अख्तियारी पाउने सम्वन्धित स्थानिय निकायको हुने व्यवस्था गरेको छ । उप महानगरपालिका वडाहरूले MIS प्रणाली समयमै Update नगर्ने, पूर्ण विवरण नराख्ने, MIS अभिलेख तथा मुलखाता (ढड्डा) मा समयमै अभिलेख कट्टि नगर्ने गरेको पाईयो । कार्यालयले लाभग्राहीको नाम दर्ता र नविकरण, लगत कट्टा तोकिएको मिति भित्रै परिचयपत्र अनिवार्य रूपमा नवीकरण गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्नुपर्ने, प्रत्येक वर्ष लगत अध्यावधिक संख्या यकिन गर्नु पर्ने, सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न नियमित रूपमा अनुगमन गर्नु पर्ने, केन्द्रित सूचना प्रणालीमा प्रविष्टी गरि अद्यावधिक गर्ने तर्फ कार्यालयले ध्यान दिन जरूरी देखिन्छ ।	
५१			**सम्परीक्षणः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८४ मा बेरुजू फछ्र्यौट गर्ने व्यवस्था रहेको छ । सोही एनको दफा ८४(२)(घ) मा बेरुजू फछ्र्यौट गर्ने गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ । यो वर्षको	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			लेखापरीक्षणको क्रममा रु ५३७७४३१।०० सम्परीक्षण पेश हुन आएकोमा रू५३७७४३१।०० सम्परीक्षण भएको छ । अन्य वेरुजुको हकमा पालिकाले संपरीक्षण गराउने तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ।	

सि.नं.	दफा	बेरुजुको छोटकरीव्यहोरा	रकम	सम्परीक्षणको आधार	सम्परीक्षण रकम रू
आ.व.	२०७६/७७	**नियमित गर्नुपर्ने वेरुजु**			
१	५०.१	लागत अनुमान तथा खरिद प्रक्रिया सम्बन्धमा।	५,२८,९३१.००	नगरसभाबाट नियमित भइ फछ्यौंट भएको प्रमाण पेश भएको	५,२८,९३१.००
२	५०.२	खरिद प्रक्रिया तथा म्याद थप सम्बन्धमा।	१,३६,०१२.००	नगरसभाबाट नियमित भइ फछ्यौंट भएको प्रमाण पेश भएको	१,३६,०१२.००
३	५१	खरिद प्रक्रिया तथा म्याद थप सम्बन्धमा।	३,६५,२५६.००	नगरसभाबाट नियमित भइ फछ्यौंट भएको प्रमाण पेश भएको	३,६५,२५६.००
४	५२.१	योजनाको निर्माण सम्पन्न सम्बन्धमा।	८,२९,३८२.००	नगरसभाबाट नियमित भइ फछ्यौंट भएको प्रमाण पेश भएको	८,२९,३८२.००
		जम्मा रू	१८५९५८१।००		१८५९५८१।००
१	२२.१	हेटौडा १२ खेलकुद समिति हात्तिगौडा	१५००००।००	बिल भरपाई संलग्न गरि मिति २०७९/०१/०९ भैचार नं. १५१४ बाट नियमानुसार पे.फ. गरिएको प्रमाण पेश भएको	१५००००।००
२		राम प्रसाद गुरागाईको पेश्कि	१७,८५०।००	बिल भरपाई संलग्न गरि मिती २०७८/०३/३१ भौचर नं-२०८ बाट नियमानुसार पे.फ. गरिएको प्रमाण पेश भएको	१७,८५०।००
३		रामेछाप पाँचपोखरी जटेश्वर जे भिको पेश्कि	१५,५०,०००।००	बिल भरपाई संलग्न गरि मिती २०७८/१२/१७ भौचर नं-८८७ बाट नियमानुसार पे.फ. गरिएको प्रमाण पेश भएको	१५,५०,०००।००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

४		जन जागृत माध्यमिक विद्यालयको पेश्कि	१८,००,०००।००	बिल भरपाई संलग्न गरि मिती २०७८/०५/२४ भौचर नं-४ बाट नियमानुसार पे.फ. गरिएको प्रमाण पेश भएको	१८,००,०००।००
		जम्मा रू	३५१७८५०।००		३५१७८५०।००
		कूल जम्मा रू	५३७७४३१।००		५३७७४३१।००